СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 5 ЛИПНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО No. 27 VOL. CIX FRIDAY, JULY 5, 2002 No. 27

„Ми не повинні ховатися за мурами“

Урочиста інавгурація Українського Католицького університету

ЛЬВІВ. – У суботу, 29 червня, Львів був свідком історичної події – відкриття першого на пострадянських теренах Католицького університету. Новостворений Український Католицький університет святого Климента створено на базі Львівської Богословської Академії.

Надію на створення університету виношували славні Митрополити УГКЦ XX століття: засновник ЛБА Митрополит Андрей Шептицький, її перший ректор – Патріярх Йосиф Сліпий та Верховний Архиєпископ Мирослав Іван Кардинал Любачівський, котрий у 90-их роках відновив діяльність ЛБА у Львові.

Заходи, присвячені проголошенню першого Католицького університету в Україні, розпочалися у приміщенні Львівської Богословської академії ще у вівторок, 25 червня, коли Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир Кардинал Гузар призначив отця-доктора Бориса Гудзяка ректором новостворюваного вищого навчального закладу та оголосив імена членів сенату УКУ. „Наше святкування, – сказав Владика Любомир, – мусимо розпочати подякою Господеві Богові, з волі якого ми дожили до того моменту, коли наша Церква здобуває ще один значний щабель. Подія, свідками якої ми стаємо, є здійсненням мрій багатьох поколінь, які працювали над проєктом створення університету. Мусимо сьогодні також згадати трьох великих Митрополитів XX століття, які, кожен у свій спосіб, причинилися до здійснення великого задуму. Але також хочемо сьогодні подякувати і молодим ентузіястам, котрі кілька років тому взяли на себе тяжке завдання відбудови та розбудови ЛБА–УКУ.

Новий ректор Українського Католицького університету о. д-р Борис Гудзяк.

Сьогодні мрія стає дійсністю. Це час, коли усім нам потрібно застановитися над тим, що таке – університет. Університет – це зрозуміння великих вартостей, зрозуміння, виплекане працею, студіями, обміном ду-

(Закінчення на стор. 3)

Зустріч „великої сімки“ та Росії в Канаді

КАНАНАСКІС, Канада. У цьому канадському місті від 26 до 28 червня відбувалася зустріч країн „великої сімки“ та Росії. Серед головних тем порядку денного – боротьба з міжнародним тероризмом, врегулювання близькосхідного конфлікту та допомога найбіднішим країнам світу, зокрема країнам Африки.

У зустрічі – разом із провідниками восьми держав – взяли участь Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Кофі Анан, а також керівники Ніґерії, Сенеґалу, країн Південної Африки та Альжиру, які були учасниками дискусії щодо надання допомоги Африці.

27 червня ухвалено також рішення надати 20 мільярдів долярів на ліквідування зброї масового знищення на території колишнього Радянського Союзу. Західні країни стурбовані незадовільним рівнем безпеки російських ядерних об'єктів і побоюються, що ядерні матеріяли можуть потрапити до рук терористів. США виділяють для цього проєкту 10 більйонів долярів, які буде виплачено протягом 10 років. Решту виділить Евросоюз та інші країни „сімки“ і Росія. Ці кошти буде спрямовано на ліквідування ядерної, хемічної та бактеріологічної зброї масового знищення колишнього СРСР. На думку провідників західних країн, це необхідно для того, щоб не допустити, щоб така зброя потрапила до рук терористів.

Учасники зустрічі узгодили й заяви стосовно ситуації на Близькому Сході, а також в Кашмірі. Керівництву Палестинської автономії пропонується розпочати здійснення термінових політичних реформ, а Пакистанові – докласти зусиль для подолання тероризму й розпочати діялог з Індією. Зібрані наголосили, що палестинці потребують провідника, який зумів би відновити мирний процес на Близькому Сході. Президент США Джордж Буш заявив, що більшість европейських провідників підтримують його плян близькосхідного врегулювання і погоджуються з тим, що для досягнення миру в реґіоні необхідно здійснити політичні реформи у Палестинській автономії.

Крім того, на зустрічі в Канаді підписано угоду про надання допомоги африканським державам. Угода під назвою „Нове партнерство для розвитку Африки“ передбачає фінансову допомогу з боку західних держав у формуванні миротворчих сил для врегулювання конфліктів на африканському континенті. Передбачається також допомога у фінансуванні екологічних проєктів та створення необхідних умов для доступу африканських товарів на західні ринки. Раніше провідники країн „великої сімки“ та Росії домовились про списання частини боргів найбідніших країн на один мільярд долярів.

У Кананаскісі було також вирішено, що зустріч 2006 року відбудеться в Росії, а сама країна того ж року стане повним членом „великої сімки“.

Радіо „Свобода“

Чи перейде ґазовий бізнес України під контролю чужоземного капіталу?

КИЇВ. –1 липня перший віце-прем'єр-міністер України Олег Дубина і заступник голови уряду Російської Федерації Віктор Христенко підписали міжурядовий протокол про обсяги і умови транзиту російського газу через територію України на 2003 рік. Протокол підлягає раніше підписаній угоді між Росією і Україною. Згідно з протоколом до Угоди, плата за транзит через Україну 1000 куб. метрів російського газу на 2003 рік встановлюється у розмірі приблизно 1 доляра США за 100 кілометрів. Російська сторона гарантує доставу природного газу через „Газпром“ в обсязі 128 млрд. куб. метрів для транзиту по території України, в тому числі в европейські країни, в обсязі не менш як 110 млрд. куб. метрів. Згідно з контрактом, який „Нафтогаз України“ уклав 21 червня з „Газпромом“ про обсяги і умови транзиту російського природного газу по території України на 2003-2013 роки, обсяг російського газу повинен щороку зростати.

На цю тему подаємо статтю експерта-консультанта київського Центру прогнозування соціяльно-економічних та політичних процесів, спеціяльного кореспондента УНІАНу Богдана Сікори:

Нещодавно президенти України та Росії підписали заяву про стратеґічну співпрацю двох країн у газовій сфері. Урядам двох держав доручено в стислі терміни підготувати до підписання відповідну українсько-російську угоду, яка зокрема передбачає створення на паритетних засадах консорціюму (спільного підприємства) з управління та розвитку ґазотранспортної системи України. Постає логічне запитання: у якій мірі створення міжнародного ґазового консорціюму посилить позиції російських та західних газових компаній в українському ґазовому бізнесі?

Коментуючи петербурзькі домовлености, перший віце-прем'єр України Олег Дубина заявив, що „це буде управління, а не власність“. За його словами, ґазотранспортна мережа України не приватизовуватиметься, а лише керуватиметься міжнародним консорціюмом. Разом з тим заступник українського прем'єра ствердно відповів на запитання, чи буде корпоратизована газотранспортна система України.

За інформацією того ж Олега Дубини, про участь у консорціюмі є попередні домовлености з італійськими, німецькими та французькими компаніями.

За оцінками експертів, вартість ґазотранспортної мережі України становить від 10 до 20 млрд. дол. Як показує практика, реального бажання придбати це добро за світовими цінами не мають ні російські, ні західні компанії. З іншого боку, Україна відмовляється продавати свою ґазотранзитну мережу за цінами, нижчими від світових. Також факт, що політика ізоляції українського ґазотранзитного бізнесу від російського та західного не сприяє розвиткові ґазової промисловости України, що в кінцевому варіянті привело до її відособлення від швидкозростаючих сеґментів розвитку російського та західного газового бізнесу. До останнього часу проєкти нароцування постачання російського ґазу до Европи обговорювалися без участи України – у значній мірі тому, що знесилена кризою неплатежів українська ґазова промисловість була і є неспроможною зробити солідний інвестиційний внесок. З іншого боку, Україна має розвинену ґазову інфраструктуру, зокрема значні виробничі потужності з випуску труб для маґістральних газопроводів.

Ініціювання президентами України та Росії в Петербурзі створення ґазового консорціюму фактично є спробою компромісу між тими силами, що хочуть приватизувати на користь закордонного капіталу ґазотранзитну мережу України за безцінь, та тими, хто волів взагалі нічого не змінювати в українському ґазовому бізнесі.

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Бійка у Верховній Раді

КИЇВ. – У залі Верховної Ради 2 липня під час перерви виникла бійка між депутатами фракцій „Наша Україна" та бльоку Юлії Тимошенко (БЮТ). Зокрема билися народний депутат Степан Хмара від БЮТу та представник фракції „Наша Україна" з політичної групи НРУ Іван Стойко. Бійка виникла через те, що представники НРУ взяли участь у голосуванні проєкту постанови про порядок денний 1 сесії, в якій було виключено проєкт постанови про імпічмент Президента. Бльок Юлії Тимошенко вимагав, щоб перед кінцем першої сесії Верховна Рада (котра закінчиться 12 липня) розглянула проєкт про механізм імпічменту Президента.

В Україні пашпорти радянського зразка – недійсні

КИЇВ. – Від 1 липня в Україні пашпорти громадян України радянського зразка недійсні. 27 січня ц.р. Кабінет Міністрів України постановив, що внутрішні пашпорти громадян України, оформлені з використанням блянків пашпортів колишнього СРСР зразка 1974 року, будуть чинні лише до 1 липня 2002 року. Водночас у червні ц.р. Україна звернулась з проханням до Російської Федерації вважати дійсними внутрішні пашпорти громадян України старого зразка для перебування українських громадян на території Росії та для виїзду в Україну до 31 грудня 2003 року. Це зумовлено можливістю перебування на території РФ громадян України, які мають пашпорти старого зразка, а також з огляду на обмежені технічні можливості Посольства та Генерального консульства України в Росії щодо обміну пашпортів. При цьому громадяни України можуть в'їжджати на територію Росії після 1 липня цього року лише з пашпортами нового зразка.

Україна передала Німеччині грабіжників німецького банку

КИЇВ. – На столичному летовищі „Бориспіль" 3 липня відбулась процедура передання Федеративній республіці Німеччини трьох грабіжників німецького банку, затриманих в Україні. Процедура передання відбувалась у приміщенні лінійного відділу міліції. У переданні взяли участь представники Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Посольства ФРН. Керівництво Генпрокуратури здійснює передання на підставі вимог Міжнародної конвенції про видання злочинців для притягнення їх до кримінальної відповідальности за злочини, скоєні на території Німеччини. Затримані будуть притягнені до відповідальности також за злочини, скоєні в Україні.

У Львові відкрився собор УГКЦ

ЛЬВІВ. –У храмі святого Юра у Львові 30 червня відкрився патріярший собор Української Греко-Католицької Церкви. Апостольський нунцій в Україні Архиєпископ Микола Етерович зачитав послання учасникам собору від Святішого Отця Івана Павла II. Впродовж п'яти днів майже двісті делеґатів від усіх епархій, екзархій та чернечих згромаджень Греко-Католицької Церкви обговорюватимуть головні напрямки соціяльної політики Церкви, зокрема проблеми сім'ї, корупції та залежности від алькоголю і наркотичних речовин. Тези соціяльної політики УГКЦ будуть передані на затвердження Синоду єпископів, що розпочнеться одразу після собору.

Від України вимагають визнати провину за збитий російський літак

МОСКВА. – Представники родин пасажирів, загиблих у летунській катастрофі Ту-154 над Чорним морем, демонстрували 1 липня перед посольством України в Москві. Російський літак Ту-154 було випадково збито ракетою ППО України в жовтні минулого року над Чорним морем. Усі 66 пасажирів та 12 членів екіпажу загинули. Як повідомляють російські джерела, демонстранти вимагали оприлюднити висліди праці державної комісії України, що розслідувала катастрофу. Керівник ініціятивної групи родин загиблих Павло Капчиця сказав, що вони вимагатимуть від України офіційно визнати свою провину. Вже підготовлено 27 позовів родин загиблих до міністерства оборони України.

Наркоманія серед дітей на Прикарпатті

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Наркоманія серед дітей стає дедалі серйознішою проблемою в західних областях України. Обласний лікувально-фізкультурний центр „Здоров'я" оприлюднив 1 липня підсумки опитування, проведеного серед учнів Івано-Франківська для того, щоб визначити рівень їхньої поінформованости щодо проблем наркоманії і ступінь її поширення. Опитування засвідчило, що дві третини учнів знають, що наркоманія – це серйозне захворювання. Але 30 відсотків переконані, що це лише шкідлива звичка, якої легко позбутися. Четверта частина опитаних дітей мають у своєму оточенні наркозалежних осіб. Майже всім їм пропонували на пробу наркотики, як правило, це відбувалось у колі друзів. Понад 12 відсотків школярів пробували наркотики. Ця проблема стала однією з найсерйозніших в молодіжному середовищі на Прикарпатті.

„Люфтганза" відкрила представництво у Львові

ЛЬВІВ. – Німецька летунська фірма „Люфтганза" відкрила у Львові своє представництво. Це вже третє в Україні акредитоване бюро цієї фірми, після Києва та Одеси. Німецькі летунські лінії у Львові, згідно з угодою, відтепер представлятиме універсальне аґентство з авіоперевезень. Як зауважив генеральний директор „Люфтганзи" в Україні Антоніо Куоку, потреба у відкритті чергового представництва фірми з'явилася після надходження в Львівську область протягом двох останніх років великих німецьких інвестицій, що викликало зростання потоку пасажирів. Наразі компанія „Люфтганза" не матиме летів зі Львова до Німеччини. Це радше перспектива. Львівське летовище технічно не пристосоване для обслуговування літаків цієї авіокомпанії. А. Куоку згадав про можливу державну допомогу для реконструкції летовища. Своїх грошей авіокомпанія в реконструкцію не вкладатиме.

Діє Бурштинський енерґоострів

КИЇВ. – 1 липня введено в дію Бурштинський енерґетичний острів – проєкт, згідно з яким частина енерґосистеми України почала працювати у паралельному режимі з Об'єднаними европейськими енерґосистемами і окремо від українських. Це зроблено для покращення якости електроенерґії, яку Бурштинська теплова електростанція виробляє на експорт до кількох европейських країн.

Україна повністю реструктурувала борг

КИЇВ. – 27 червня Україна повністю реструктурувала борг перед Італією в рамках Паризького клюбу. Суму боргу реструктуровано на всі 100 відсотків у двох валютах: у евро – 44 млн. 850 тис. і в долярах – 36 млн. 190 тис. За словами міністра фінансів І. Юшка, український уряд підписав договір на тих же умовах з урядами Німеччини і США. Він підкреслив, що зараз практично завершується процес підписання двосторонніх договорів з країнами-членами Паризького клюбу, залишилося підписати двосторонні договори лише з Францією і Японією. У свою чергу, посол Італії в Україні І. Брунеті-Ґетс зазначила, що факт підписання договору, а це означає розв'язання проблеми боргу України, підтверджує, що „Україна має статус країни, що розраховується за боргами" і це дозволяє Україні розраховувати на отримання кредитів у майбутньому. 13 липня 2001 року Україна і Паризький клюб кредиторів, який об'єднує 19 країн, підписали угоду про реструктурування 580 млн. дол. з цієї суми. Укладена угода передбачає реструктурування коштів, отриманих Україною до 31 грудня 1998 року.

Середній розмір пенсії народного депутата та пенсіонера

КИЇВ. – Середній розмір пенсій, що призначаються, відповідно до чинного законодавства України, пенсіонерам, які мають статус народного депутата, становить у 2002 році 1 тис. 126 грн. 82 коп. Такі дані були оприлюднені 27 червня Міністерством праці та соціяльної політики України і Пенсійним фондом України. Водночас пенсія, яка призначається за Законом „Про пенсійне забезпечення", становить 120 грн. 4 коп., пенсія військовослужбовців , інвалідів війни – 205 грн. 3 коп. Розмір пенсії у громадян, які отримують її відповідно до Закону України „Про державну службу", становить 258 грн. 39 коп., а у громадян, яким пенсія нараховується згідно з Законом „Про прокуратуру", – 673 грн. 97 коп. Інваліди Чорнобильської катастрофи мають середню пенсію в розмірі 252 грн. 81 коп. (1доляр – 5,5 гр.).

Батькам відмовлено у праві опікуватися дітьми

КИЇВ. – Щороку в Україні майже шість тисяч дітей через суди позбавляються батьківського піклування, повідомила 26 червня під час засідання Кабінету Міністрів голова Державного комітету у справах сім'ї та молоді Валентина Довженко. За її словами, такі вироки суди ухвалюють через недостатнє виконання батьківських функцій. На сьогодні в Україні налічується 103 тисячі дітей-сиріт, або дітей, позбавлених батьківського піклування. Крім того, за її інформацією, торік в Україні працювали 350 тисяч дітей віком від 5 до 17 років. Причому 94 відсотки цих дітей були зайняті фізичною працею, велика частка з яких – у найгірших (тяжких) формах праці (вантажники). В. Довженко підкреслила, що потрібно забезпечити кращу контролю держави за дотриманням трудових прав дітей. (За законодавством України, діти можуть з 15 років працювати з дозволу дорослих, а з 16 – самостійно).

Депутати проти написання спільних з Росією підручників з історії

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Депутати Івано-Франківської обласної ради виступають проти написання спільних підручників з історії. Про це йдеться у зверненні сесії Івано-Франківської облради до Президента України Леоніда Кучми, Верховної Ради та прем'єр-міністра Анатолія Кінаха. У документі депутати висловлюють стурбованість „появою в Україні окремих документів, ухвал уряду, які суперечать ідеї незалежного розвитку держави". Передусім йдеться „про створення українсько-російської комісії з питань узгодження оцінок історичних подій і фактів та їх висвітлення в підручниках". Депутати вважають, що „треба припинити принизливе блукання в лябіринтах історії, формування її з оглядкою на сусідів, особливо коли йдеться про молодь, про формування її світогляду, про підручники, що мають нести не одному поколінню українців правду та істину". 24 травня віце-прем'єр Росії Валентина Матвієнко після засідання підкомісії з культурного і гуманітарного співробітництва між Росією і Україною повідомила, що створено робочу групу з проєктування нових підручників історії, що відображають розвиток взаємин російського і українського народів. Співголовою підкомісії з російської сторони є В. Матвієнко, з української – віцепрем'єр України Володимир Семиноженко. До складу робочої групи увійшли історики Росії і України.

За повідомленнями інформаційних аґентств

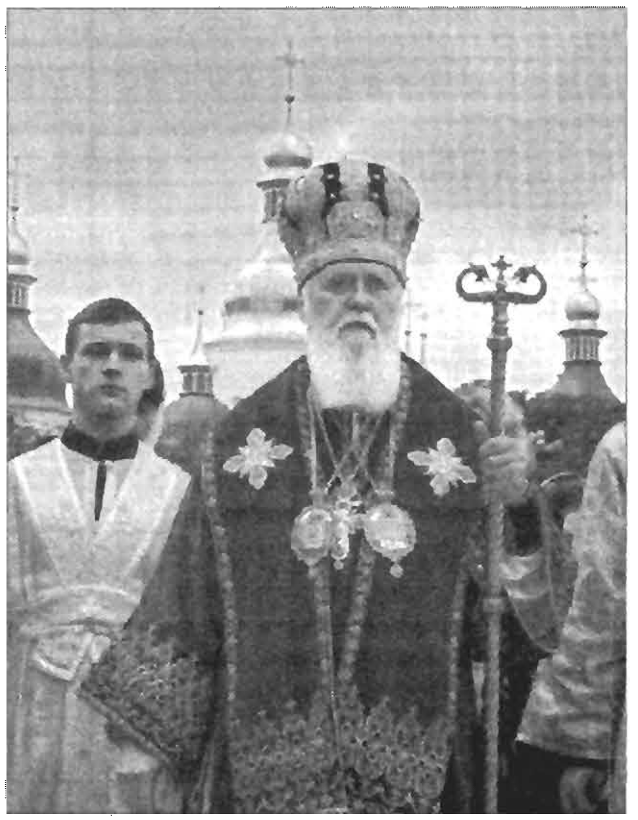
Конституції України виповнилося 6 років

КИЇВ. – Шість років тому, вранці 28 червня 1996 року, після 23-годинного засідання і так званої „конституційної ночі", Верховна Рада України 315 голосами депутатів прийняла нову Конституцію (36 депутатів голосували проти, 12 утрималися, 30 не голосували. Для прийняття Основного Закону необхідна конституційна більшість голосів - 300).

Напередодні, 27 червня 1996 року, Президент України Леонід Кучма опублікував указ про проведення референдуму щодо питання прийняття Конституції. На референдум мав бути винесений проєкт Основного Закону, схвалений Конституційною комісією 11 березня 1996 року і прийнятий за основу парляментом. Після прийняття Конституції Верховна Рада ухвалила постанову, у якій звернулася до Президента з проханням відкликати указ. Л.Кучма зазначив, що з прийняттям Конституції парляментом питання про указ зніметься „автоматично". Після прийняття Основного Закону Президент виступив у парляменті. Він подякував усім депутатам за „колосальну працю, яка була зроблена протягом усього конституційного процесу", і вибачився перед ними за „не зовсім коректне стимулювання конституційного процесу". У зверненні до депутатів Л.Кучма сказав, що з цього дня ні в кого немає сумнівів у дієздатності українського парляменту.

Сьогодні ж майже половина громадян України висловлюється за внесення змін до Конституції. 47.1відсотка громадян України вважають, що зміни до Конституції вносити необхідно, оскільки вона не відповідає сьогоднішнім потребам суспільства. Такими є дані дослідження соціологічної служби Українського Центру економічних і політичних досліджень ім.О.Разумкова. За даними соціологічного опитування, 39.3 відсотка вважають, що зміни до Основного Закону вносити не слід, необхідно лише забезпечити виконання його норм. Ще 1.2 відсотка опитуваних дали інші відповіді, а 12.4 відсотка сказали, що їм важко відповісти. Дослідження було здійснене з 17 по 25 червня в усіх реґіонах України. Опитано 2006 респондентів віком від 18 років.

УНІАН

30 червня у Києві відзначено 10-річчя Української Православної Церкви Київського Патріярхату, яка утворилася 27 червня 1992 року в результаті об'єднувального собору. 26 червня Президент України Леонід Кучма нагородив Патріярха Філарета орденом Ярослава Мудрого IV ступеня за особисті заслуги перед Україною в сфері державно-церковних взаємин і багаторічну плідну релігійну діяльність.

На світлині: Патріярх Філарет під час хресного ходу у Києві.

Фото УНІАН

„Ми не повинні...

(Закінчення зі стор. 1)

мок, поглядів... Університет – це кузня, у якій за допомогою великих зусиль людина пізнає себе, свого Творця, своїх братів та сестер, це могутній засіб, що допомагає пізнавати правду, яка нас визволить, бачити красу, яка нас одухотворить, наповнюватися добром, яке нас очистить".

Членами сенату університету стали Митрополит Філядельфійської Архиєпархії УГКЦ Стефан Сорока, Єпископ-помічник Львівської Архиєпархії та викладач, ректор Львівської Духовної семінарії Святого Духа отець-доктор Богдан Прах, секретар Патріяршого собору УГКЦ, директор Інституту Східнього канонічного права отець-доктор Михайло Димид, ректор Львівського національного університету ім. Івана Франка проф. Іван Вакарчук, директор Інституту історичних досліджень ЛНУ д-р Яросклав Грицак, директор Центру досліджень автентичних традицій Центрально-Східньої Европи Єжи Аскер та завідувач катедри історії Національного університету „Києво-Могилянська академія" д-р Наталя Яковенко.

Відтак протягом кількох днів від ранку до вечора у Львівській Богословській Академії було людно. Викладачі, студенти, друзі та гості УКУ стали не лише свідками, але й учасниками цілої низки заходів, урочистих богослужінь, а також кількох пленарних сесій.

Головною ж подією у святкуваннях, пов'язаних з заснуванням Українського Католицького університету, стала урочиста інавгурація, що відбулася о 6-ій год. вечора у центрі міста Львова, перед приміщенням Львівської Опери. Учасниками величного дійства стали Владика Любомир Кардинал Гузар, митрополити та єпископи УГКЦ, представники єпископату та духовенства Римо-Католицької та Православних Церков, ректори та професори українських та польських ВУЗів, сенатори, викладачі та студенти новоствореного УКУ.

Після зачитання тексту „Грамоти" про заснування Українського Католицького університету, першим до усіх присутніх промовив Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир Кардинал Гузар. Зокрема він сказав: „Мені приємно бачити вас усіх, адже ваша присутність вказує на те, що вже при самому своєму народженні УКУ об'єднує людей, які шукають правду, цінують красу, плекають любов... Коли сьогодні ми починаємо життя ще одного університету, - природно постає запитання: чим він відрізняється від усіх інших? Як і інші університети, УКУ покликаний шукати вічні вартості, але окрім цього він також має допомогти нам дивитися на світ очима християнина. У цьому специфіка УКУ... Ця інавгурація відбувається саме тут, перед Львівською оперою, не випадково. Адже це саме серце міста, де вирує життя. УКУ, як і кожен інший заклад, не повинен ховатися за мурами будинків. Ми хочемо оцей початок діяльности відбути у присутності громади міста, яка представляє собою також багато громад усієї України... Сподіваюся, що Український Католицький університет для усіх нас стане завдатком на краще майбутнє для нашої Церкви та народу"...

Урочистості завершилися величним співом національного, студентського і духовного гимнів та гала концертом за участю провідних зірок української естради. Український Католицький університет став 107-им зареєстрованим університетом в Україні.

о. Юрій Саквук
Фото: Роман Воронович, „Український тижневик"

На інавгурації університету промовляє Архиєпископ УГКЦ Любомир Кардинал Гузар. У першому ряді президії (зліва): Владика УПЦ в США Всеволод і Апостольський нунцій в Україні Архиєпископ Микола Етерович.

Місцева влада шкодить розвиткові УПЦ КП

КИЇВ. –Патріярх Київський та всієї Руси-України Філарет на прес-конференції 1 липня заявив, що місцеві органи влади чинять перешкоди у розвитку Української Православної Церкви Київського патріярхату, надаючи перевагу УПЦ Московського патріярхату. Владика Філарет стверджує, що за 10 років, які минули від дня утворення УПЦ-КП, її прихильниками стали близько 10 мільйонів віруючих. Однак, каже Філарет, якби ставлення держави до обох Церков було рівним, ця чисельність була б значно більшою.

Бі-Бі-Сі

„Генеральна прокуратура шукала причини, щоб не проводити слідство"

СТРАСБУРҐ, Франція. – Доповідач Ради Европи в справах України Гане Северинсен засудила спосіб праці української Генеральної прокуратури. Г. Северинсен 27 червня сказала, що Генпрокуратура, на її думку, виявила ознаки небажання провадити належне слідство справ загиблих журналістів Георгія Ґонгадзе та Ігора Александрова.

Г. Северинсен зауважує, що представники української Генпрокуратури завжди вишукували причини для того, щоб не вдаватися до конкретних дій у слідстві. Зокрема вона сказала: „Коли ми були у Генеральній прокуратурі, то кожного разу у мене складалося враження, що Генпрокуратура не зацікавлена у розслідуванні тих справ. Це важко підтвердити, але вони знаходили усі можливі юридичні підстави, щоб казати, що це і це робити не можна. Саме тому ми збираємося призначити фахівців з Ради Европи, які не будуть розслідувати самі вбивства, а спробують з'ясувати причини цих проблем у праці Генпрокуратури".

Бі-Бі-Сі

АМЕРИКА І СВІТ

Летунська катастрофа на півдні Німеччини

БЕРЛІНҐЕН, Німеччина. – Жертвами катастрофи літака Ту-154 Башкирських авіоліній, що виконував лет Москва-Барселона, стала 71 особа, в тому числі 52 дітей з Башкирії. Трагедія сталася близько півночі 1 липня неподалік озера Бодензе, що у федеральній землі Баден-Вюртемберг. На висоті 36 тисяч стіп російський пасажирський літак зіштовхнувся з транспортним літаком Боїнг-757, який летів з Італії до Брюселю. За попередніми даними, причиною катастрофи стала помилка диспетчерських служб. У момент зіткнення обидва літаки були в зоні контролі швайцарських диспетчерських служб. Свідки кажуть, що бачили у нічному небі яскравий спалах вогню внаслідок вибуху після зіткнення. Поліція і пошуково-рятувальні бригади обстежують велику територію, на якій розкидано уламки і тіла загиблих.

Данія на півроку очолила Европейський союз

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Данія від 1 липня – згідно з ротацією – головуватиме в Европейському Союзі протягом наступних шести місяців, перебравши цю функцію від Еспанії. Прем'єр-міністер Данії Андерс Фог Расмусен заявив, що першочерговим для його країни є розширення ЕС. Данія – як голова Евросоюзу – має намір також домагатися посилення боротьби з тероризмом, міжнародною злочинністю та нелеґальною імміґрацією. Представляючи програму дій, міністер закордонних справ Данії Пер Стіг Молер серед іншого заявив про зацікавленість Копенгагену в зміцненні взаємин між ЕС та Україною. Водночас Данія чітко каже, що прагне зміцнити взаємини з Росією та Білоруссю. В цих країнах Копенгаґен має намір підтримувати демократичні реформи. Міністер закордонних справ Данії вважає, що „Україна має притримуватися курсу демократії, має забезпечити свободу слова. Ми не хочемо, щоб Україна була забутою Евросоюзом. Ми намагатимемося створити стратегію взаємин з новими сусідами".

Щоб запобігти можливим терористичним акціям

ВАШІНҐТОН. – Під час святкування Дня незалежности США 4 липня були заборонені лети літаків над численними національними пам'ятниками країни, включно з аркою над містом Ст. Луїс та горою Рашмор. Крім того, до кінця вересня забороняються всі лети навколо статуї Свободи.

Білоруський парлямент забороняє релігійні меншини

МІНСК, Білорусь. – Білоруський президент Александер Лукашенко створив державу, де меншинам жити незручно. Парлямент Білорусі 27 червня затвердив суперечливий закон, який обмежує діяльність релігійних меншин. Новий закон забороняє релігії, які діють на території Білорусі менше двадцяти років, або мають менше двацяти вірних. За закон проголосували 85 депутатів, проти – 2. Новий закон засуджено провідниками багатьох релігійних груп Білорусі, країни, переважна більшість населення якої сповідує православну релігію. В спільній заяві вони говорять, що новий закон дозволяє державі порушувати права релігійних меншин. Положення закону скритикувало також Посольство США в Білорусі.

Рішення федерального апеляційного суду США

ВАШІНҐТОН. – 28 червня рішення федерального апеляційного суду у Сан-Франциско, який ухвалив, що Обіцянка відданости прапорові суперечить Конституції, бо там є згадка про Бога, тож згадка ця є порушенням принципу відокремлення церкви від держави, викликало сильну реакцію серед громадськости. Текст Обіцянки звучить приблизно так: "Я обіцяю бути відданим прапорові Сполучених Штатів Америки та республіці, котру він представляє, єдиній та непорушній країні під Богом, із свободою та справедливістю для всіх". Судді, більшістю двоє проти одного, погодилися і відтак заборонили присягати у відданості державному прапорові у школах дев'ятьох західніх штатів, що підлягають юрисдикції цього федерального окружного апеляційного суду. Реакція суспільства на рішення федерального суду була неґативною. Законодавці у Конґресі демонстративно вийшли на східці Капітолю і хором деклямували Обіцянку відданости прапорові. Сенат одностайно ухвалив резолюцію, де підкреслюється, що Сполучені Штати засновувалися на фундаменті свободи релігії, що батьки-засновники республіки були глибоко віруючими людьми, що Конституція не лише не забороняє урядові впроваджувати релігію, а й ґарантує релігійну свободу, що віра у Бога згадується не лише в Обіцянці, а й у патріотичних піснях і вписана на американських грошах. Сенат закликає Федеральний апеляційний суд 9-ої Округи переглянути цю справу. Президент Буш назвав рішення суду "безглуздим".

Померла дружина колишнього короля Афганістану

РИМ. У Римі в середу, 26 червня, від серцевого нападу померла Хомайра Шах – дружина колишнього короля Афганістану Мохамада Захір Шаха. Їй виповнилося 86 років. Хомайра Шах залишалася в Італії і після того, як у квітні цього року колишній монарх повернувся на батьківщину після 29 років вигнання. Внучка королівської сім'ї повідомила, що в неділю, 30 червня, тіло Хомайри Шах було доставлене в Афганістан.

„ВорлдКом" подали до суду

ВАШІНҐТОН. – Американська наглядова організація – Комісія з цінних паперів і фондового ринку – за підозрою в махінаціях подала в суд одну з найбільших американських компаній зв'язку – „ВорлдКом". Це відбулося після стрибка цін на фінансових ринках 26 червня, по тому, як з'ясувалося, що ця телекомунікаційна фірма на чотири більйони долярів зависоко оцінила свої прибутки. Президент США Джордж Буш назвав останній скандал у сфері приватного бізнесу США ганебним і пообіцяв, що з цього приводу буде проведено слідство. Колись популярний на Вол-Стріті „ВорлдКом" свій бізнес розвивав аґресивно – за десять років скупив 60 фірм. Скандал з бухгалтерською документацією довів до банкрутства і тисячі працівників втратили працю. Бухгалтери вказували витрати як довготермінові інвестиції, чим фактично заплутали і погіршили рахунки фірми. Бухгалтерська фірма „Артур Андерсон", яка провадить облік „ВорлдКому", є тією самою фірмою, яка минулого року привела до скандалу фірму „Енрон".

На Кубі конституційно закріплено курс до комунізму

ГАВАНА, Куба. – Кубинський парлямент одноголосно ухвалив поправку до конституції, що закріплює в державі соціялістичний лад. Мета поправки – зберегти нинішню політичну, фінансову і суспільну систему навіть після смерти президента Фіделя Кастро та його брата Рауля, визначеного в якості наступника. Голосуванню передували триденні дебатування. Більшості кубинців дали вільний від праці час, щоб вони могли спостерігати за дебатами на телебаченні чи слухати їх по радіо. Тим часом кубинський провідник Фідель Кастро заявив, що закриє місію США у Гавані, якщо Сполучені Штати продовжуватимуть кампанію демократизації політичної системи на острові. Ф. Кастро особливо критикує ініціятиву президента США Джорджа Буша – фінансувати незалежні демократичні інститути на Кубі та надавати стипендії дітям політичних в'язнів. Ф. Кастро заявив про це на засіданні кубинського парляменту. Дипломатичні взаємини між Кубою та США були перервані понад 40 років тому, проте на Кубі працює американська місія – для вирішення гуманітарних проблем.

Чорнобиль вплинув на здоров'я британських дітей?

ЛОНДОН. – Британський тижневик „Нью Саєнтіст" припускає, що аварія на ЧАЕС в Україні, не виключено, спричинилася до серйозних проблем зі здоров'ям дітей у Британії. Журнал стверджує: „У квітні 1986 року радіоактивні речовини, вивільнені внаслідок аварії на атомній станції, огорнули Европу, ніби бандажем. І хоча більшість фахівців запевняють, що найгірші наслідки для здоров'я людей зареєстровані в Україні, Білорусі і Росії, дослідження, проведені в Німеччині, Греції, Шотляндії та Велсі, дають підстави пов'язувати почастішання випадків дитячої левкемії саме з тією аварією". Останнє дослідження з цього приводу провів учений з Нью-Каслана-Тайні Джон Уркгарт. Він підрахував, що за перші три роки після аварії на ЧАЕС в Англії та Велсі значно зросли рівні дитячої смертности та вродженого каліцтва. Від 1986 до 1989 року до свого першого дня народження не дожило на двісті дітей більше, ніж зазвичай. До того ж на шістсот дітей більше народилося зі синдромом Давна, заячою губою, оголеним хребтом та іншими аномаліями. Одним із пояснень такої статистики, як кажуть британські вчені, міг бути вплив радіяції на імунну систему дітей або їхніх батьків, які ставали чутливішими до шкідливих вірусів. Минулого тижня на конференції в Дубліні Джон Уркхарт заявив: „Результати нашого дослідження є неочікуваними і приголомшливими. Гадаю, що ми недооцінювали вплив Чорнобильської аварії на здоров'я людей у Західній Европі".

„Брудна бомба" може бути створена в кожній країні

ВІДЕНЬ. Міжнародне аґентство з атомної енергетики (МАҐАТЕ) застерігає, що, через відсутність належної контролі, терористи майже в кожній країні можуть дістати радіоактивні матеріяли для створення так званої „брудної бомби". Навіть у США та країнах Европи радіоактивні матеріяли охороняються недостатньо пильно, – заявив керівник МАҐАТЕ Мохамед аль Барадей у Відні. У „брудній бомбі" радіоактивні речовини змішуються зі звичайною вибухівкою.

США ухвалили збільшення фінансової допомоги Узбекістанові

ТАШКЕНТ, Узбекістан. – Посольство США у Ташкенті минулого тижня (20 червня) повідомило , що цього року збільшиться фінансова допомога Ташкентові, котра складатиме близько 200 мільйонів долярів. Узбекістан першим із країн реґіону дозволив розташувати на своїй території сили антитерористичної коаліції і допомагає вести боротьбу з тероризмом, наркоторгівлею та контрабандою зброї. Не дивлячись на те, що Узбекістан є найбільшим союзником США в антитерористичній кампанії, ця держава продовжує залишатися однією з найавторитарніших у Центральній Азії. Міжнародні правозахисні організації звинувачують керівництво країни у чисельних порушеннях прав людини.

За матеріялами ЗМІ

У США *подорожчала пошта*

Від 1 липня у США підвищені ціни на внутрішні поштові відправлення. Тепер на звичайний лист треба наклеювати марку за 37 центів, на картку – за 23. Вже від 1 червня поштові відділення продають трицентові марки, щоб допомогти людям використати їхні запаси марок ціною 34 центи. Оплата за листи за кордон не змінилася – 60 центів до Канади і Мехіко, 80 центів – до інших країн.

„Ще раз з кінцє“

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – „Ще раз з кінцє“... Це був улюблений вислів диригента церковного хору львівської парафії на Старому Знесінні в 1940-их роках. Мої батьки співали в цьому хорі, а я часто сидів і слухав під час проб. Очевидно, диригент мав на думці „спочатку“, а не „з кінця“ але в його говірці, яку знесінські парафіяни добре розуміли, ноти – так само, як палиця або картка паперу – мають два кінці: горішній і нижній або лівий і правий.

Отже, „ще раз з кінцє“: Верховна Рада України береться до розв'язання проблем засобів масової інформації. Нова Рада має нові постійні комітети, а на їх бюрках – купи старих проблем. Серед них – преса: друковані, електронні й інтернетівські засоби масової інформації (ЗМІ). Нині українські ЗМІ переживають не найкращі часи. (Те саме можна сказати про театр, кіно, енергетику, освіту, рільництво, туризм).

Коротко кажучи, демократична, самостійна Україна не знає, що робити з тим фантом. Але пробує. Перехід від тоталітарної і підпільної преси до демократичної преси відкритого суспільства – нелегкий. Законодавчі дії Верховної Ради – це тільки один з елементів, потрібних для трансформації. Кожна нова Верховна Рада, ще з 1990 року, приймає якісь закони або поправки до законів у справах свободи слова. І все ще є чимало проблем.

У новій Верховній Раді Комітет з питань свободи слова та інформації очолює Микола Томенко – мабуть, найколоритніша особистість з усіх голів цього комітету. Він вміє спілкуватись з пресою, без вагань, чітко висловлювати свої погляди і прогнози.

До виборів він займався політичним прогнозуванням як директор Інституту політики. Тепер він народний депутат, обраний за списком бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна“ (62 місце). Щойно Верховна Рада закінчила свої чергові торги з розподілу постійних комітетів між фракціями, як Микола Томенко почав розповідати журналістам про пляни роботи свого комітету. (Заступником голови Комітету свободи слова є Сергій Правденко з бльоку Юлії Тимошенко, який був членом цього комітету у попередній Раді. Так що елементи протистояння з владою тут є.)

Миколі Томенкові всього 37 років; він народився в селі Малі Канівці, на протилежному від Черкас березі Дніпра. Але його досвід включає не тільки вищу освіту Київського університету (він кандидат історичних наук), але й військову службу в Афганістані 1983-85 років – а це також „вища освіта“.

Його можна назвати зухвалим, але в позитивному значенні цього слова, як, наприклад, зухвалими є авіятори, які пілотують літаки з деків кораблів-авіоносців. Вміють дати собі раду з дуже важкими завданнями, і свідомі цього.

Ось як оцінює журналістську ситуацію Микола Томенко в інтерв'ю з Діяною Дудик („Україна молода“ від 21 червня): „Ми плянуємо створити низку експертних рад при комітеті.... На сьогоднішній день ніхто – ні Нацрада, ні Державний комітет не може змалювати реальну картину інформаційного ринку. Ми маємо час до вересня. Треба за літо зібрати інформацію про стан інформаційного ринку в Україні і скласти повну картину“.

Тут головний парляментарний рупор з питань преси згадує дві інші сторони трикутника, які впливають на пресу: Національну Раду України з питань телебачення та радіомовлення, або український варіянт „FCC“ (Федеральної комісії зв'язку, яка видає ліцензії радіо- і телевізійним станціям) і Державний комітет інформаційної політики – колишнє міністерство інформації. Усі вони – Комітет свободи слова, Нацрада і Держкомінформ є для того, щоб в Україні процвітала свобода слова, вільна преса, широка й достовірна інформація. При чому Комітет свободи слова та інформації – це повністю орган законодавчої влади. В Нацраді половину членів призначає Президент, а половину Верховна Рада. Комітет інформаційної політики – це орган, який повністю у сфері виконавчої влади.

На папері це виглядає, як противага владі, т. зв. „checks and balances“; насправді більше нагадує щуку, лебедя й рака. Але й тут один з них – виконавча влада та її „адмінресурс“, досі виявився найпотужнішим. Тільки протягом останніх місяців Нацрада відібрала ліцензію телевізійній станції ЮТАР, яка вважалась опозиційною; двічі знайшла причини не дати радіочастоту для громадського радіо, яке, за фінансової підтримки Міжнародного фонду „Відродження“ (Сороса), мало на меті інформувати громадськість про відкрите суспільство; різними способами тисне на українські радіостанції, які транслюють програми Бі-Бі-Сі, „Голосу Америки“, „Німецької хвилі“ і Радіо „Свобода“. А приватне видавництво „Такі справи“, яке діє в Києві вже 14 років (ще з часів „перебудови“), вже п'ять місяців перевіряється Податковою адміністрацією. Клопоти почались після того, як у цьому видавництві вийшла книжечка про Юлію Тимошенко.

То що – невеселі справи у ЗМІ самостійної України?

А ще новий голова парляментської комісії Микола Томенко порушив питання місцевих і реґіональних видань, „власниками“ яких є обласна чи районна державна адміністрація. „Це неприпустима річ, – каже Томенко, – бо тут використовуються бюджетні гроші. Фактично за гроші громадян постворювалися медіа-імперії 'ґубернатора', мера чи голови районної адміністрації. Це ще один напрям, у якому ми повинні працювати, хоч він і дуже ризикований“.

І це справді так – ризиковний напрям. Адже велика кількість журналістів, які працюють на таких власників не проти цього, бо і заробітна платня надходить реґулярно, і пенсія краща. І читачі

Микола Томенко

такої преси здебільшого не протестують. Звикли. Зрештою, альтернативи для дешевої „урядової“ газети або безплатної радіостанції на місцях здебільшого немає. Та й в самому Києві міська рада утримує декілька газет і журналів. (Потужний колись „Вечірний Київ“ торік завмер, доки його не воскресила міська рада, і журнал „Київ“ з радістю користується бюджетними фондами, як і газети „Хрещатик“ і „Столиця“.)

Мабуть, не сподобаються чиновникам думки Миколи Томенка щодо мови українських ЗМІ. В інтерв'ю „Україні молодій“, як і в інтерв'ю російськомовному „Києвскому телеграфу“ (17 червня) він чітко відрізняє українські і неукраїнські засоби масової інформації і плянує всіляко сприяти українським.

„Що стосується мови, то я завжди підтримував принцип 'територіального патріотизму': українець для мене значить 'житель України', а не 'представник української нації'“, – заявив він Марії Сторожицькій, першій заступниці редактора 'Телеграфу'. – Інакшими словами, для мене важливіше те, що саме пише газета, а не те, якою мовою вона пише“.

Це зухвало, правда? Але „афганець“ Томенко не завиває слова в паперці. І справді, варто розрізнити українську газету, яка виходить російською мовою, від російської газети, яка кпить з усього українського, і від газети, яка виходить українською мовою, але яка нецікава, або якої справжня ціль – це рити під Україною і її досягненнями.

За підрахунками Держкомінформполітики, самих друкованих видань в Україні щодня виходить понад шість тисяч назв. Дуже маленька частка їх – прибуткові. Вони дуже різні. Але усіх їх хтось купує. І читає. Мабуть, усі вони надіються на кращі часи.

І їхні споживачі також. Комітет Верховної Ради, який нині очолює Микола Томенко, береться за це діло – „ще раз з кінцє“.

Чи перейде...

(Закінчення зі стор. 1)

На думку експертів, праця ґазового консорціюму швидше за все базуватиметься на ідеї передання підприємств ґазового комплексу України на певний термін у трастове управління учасникам ґазового консорціюму з правом отримання певної частки доходів від ґазотранзитного бізнесу України. Відтак консорціюм, уже виходячи з власних інтересів, зможе самостійно встановлювати вартість транзитних послуг по території України. Якщо в об'єднанні домінуватимуть Росія і Німеччина, зацікавлені у зменшенні собівартости транспортування (з цією метою, власне, воно і створюється), то тарифи зменшаться. Це, в свою чергу, зменшить доходи України від надання своїх транзитних послуг іншим країнам.

Щорічно Україна транспортує з Росії в Европу 130 млрд. куб. метрів ґазу (до 30 відс. ґазу, що імпортується країнами Европи). Через територію України до Західньої Европи надходить близько 80 відс. російського ґазу. Потенційними інвесторами української ґазової індустрії є німецькі, британські, російські, італійські ґазові компанії.

Якщо ідея ґазового консорціюму буде здійснена, Україна зможе отримати значні додаткові доходи у випадку, якщо збільшення постачань російського газу до Европи здійснюватиметься за рахунок використання саме українських ґазотранзитних можливостей.

За оцінками експертів, після створення ґазового консорціюму до України може надійти близько 3,5 млрд. дол. російських інвестицій – це сума, яку „Ґазпром“ збирався викласти на будівництво альтернативного ґазопроводу. Однак необхідно пам'ятати, що Україна не є монополістом з транзиту російського ґазу. Цей обов'язок може бути делеґований, наприклад, Білорусі. Додаткові обсяги свого ґазу Росія може також подавати через дно Чорного та Балтійського морів.

Можливий також варіянт, що Росія навіть після отримання права на управління українською ґазотранзитною мережею, вкладе в українську ґазову індустрію переважно „символічні інвестиції“, а на практиці „заплатить“ за право контролю над українською ґазотранспортною системою лише незначними обсягами транспортування газу.

Маловизначеною є також інвестиційна участь у проєкті ґазового консорціюму західних країн. Нагадаю, що останнього часу західні ґазові компанії відмовлялися вкладати маштабні інвестиції у ґазотранзитну індустрію України.

Те, що Росія бере під контроль ґазотранспортну систему України, може відкрити шлях для активного входження у ґазовий бізнес України російського капіталу. Закріпившись у ґазотранзитній ніші, росіяни намагатимуться „завоювати“ й інші його сеґменти, зокрема внутрішню торгівлю природним газом. Враховуючи те, що систематичні неплатежі та банкрутства є звичним явищем на ґазовому ринку, російські ґазові компанії зможуть через процедуру банкрутства скуповувати українські компанії. У підсумку, значна частина з них можуть або зникнути, або стати бізнес-супутниками російських компаній. У кінцевому випадку замість „Нафтоґазу України“ домінуючою компанією на ґазовому ринку України може стати російська компанія „Ітера“.

„До нас шумить зелений бір”...

Як і кожне попереднє, це літо найповнішою мірою належить тим нашим дітям, юнакам і юначкам, які проведуть декілька веселих, змістовних, незабутніх тижнів серед природи, у пластових таборах. Але цьогорічне таборування – особливе, бо пов'язане зі значним ювілеєм: 90 років тому у Львові постав Пласт – західньоукраїнський варіянт англійського скавтінгу. Це той ювілей, який повертає до молодечих споминів тисячі, десятки тисяч українців старших поколінь, які у Пласті переймали і передавали своїм наступникам ідею вірности Богові і Україні.

Як це добре, що українська дітвора та молодь, де б вона не була, має можливість провести цей літній час в одному з літніх таборів, що знаходяться на американському та канадському теренах і чекають на тих українських дітей, що цілий довгий рік перебувають у тісних мурах міста, просиджуючи довгі години у шкільній лавці або при комп'ютері чи телевізійному екрані.

Три тижні серед зелені, серед шуму дерев, що так гарно описаний у популяртній пластовій пісні, серед однолітків і водночас – під уважним оком старших виховників, з відповідною україномовною програмою – чи може бути краща альтернатива для нашої української дітвори? І чи може бути кращий відпочинок для батьків української молоді, коли вони мають можливість передати своїх дітей у літній табір під відповідальну опіку українських виховників та провідників? Все це приходить на думку саме тепер, коли оселі наповнюються галасом та співом, коли надійшов щорічний початок літнього таборування.

Рік за роком іде ця традиція літнього пластування, і рік за роком сотні українських юнаків та юначок радіють життю в природі та можливістю перебувати у взірцевому українському оточенні, під доброю опікою. Рік за роком, від довгих років, триває традиція пластового виховання і, здається, досі ніхто не злічив, скільки тисяч української дітвори і молоді провело найкращі хвилини свого життя у пластових таборах.

Тепер, коли до літніх таборів збираються нові сотні української дітвори та молоді, зі задоволенням покидаючи задушливі міста, захоплено вітаючи просторі поля, зелені бори і синяву неба, пригадаймо, скільки вже років наші організації виконують свій важливий, незамінний обов'язок. Своє 90-річчя Український Пласт відзначає спокійно, без голосних ювілейних свят та палких промов, без реклами і особливих академій. Але так, як і в попередні „круглі дати” цієї особливої молодіжної організації, найкращим відзначенням її є пластова зустріч у природі, у літньому таборуванні. Цим разом радісна і, напевне, незабутня зустріч відбудеться там, де розпочав свою дію Український Пласт – в Україні, в околиці Львова. З'їдуться туди пластуни із усіх країн, де вони живуть із усіх закутків світу, щоб серед української природи таборувати та згадувати при ватрі світлі імена засновників організації, – тих діячів, котрі зуміли надати скавтінгу української форми, котрі залишили по собі цю радість життя, радість пластування, радість зустрічей з українськими однолітками.

90 років вже Український Пласт стоїть твердо, а своїми кличами і методами притягає до себе раз-у-раз нові покоління української дітвори та молоді. 90 років „ясні зорі, тихі води” дають українській дітворі найкращі молодечі пережиття разом із пластовим вихованням у вірності Богові та Україні.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про нас, що „застигли”

Якось так є, що усі ми тепер думаємо більше про „завтра”, ніж про сьогодні, а вже зокрема, коли йдеться про „завтра” нашої батьківщини.

Тому з цікавістю читала я в останньому числі нашої „Свободи” інформацію про доповіді відомих нашій громаді осіб на тему, „якою має бути завтрашня Україна”, що відбулися в Ужгороді.

Але серед багатьох критичних завваг на тему нас, українців, що їх висловили усі троє доповідачів, таки найбільше вразило ствердження директора Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаника Лариси Крушельницької: мовляв, та частина нашої інтелігенції, яка виїхала за кордон, „застигла на рівні 1939 року”.

Вже більше півсторіччя ми, ця частина, перебуваємо поза межами України, але таке ствердження є несправедливе, образливе. Чи справді ми залишилися своєю ментальністю на рівні 1939 року? А поруч із цим виникає багато запитань, на які хотілося б компетентної відповіді. Але ледве чи їх хтось буде давати, і тому мимоволі шукаємо самі відповіді на це жорстоке звинувачення з уст директора бібліотеки зі Львова.

Чи справді ми усі так „застигли” на давньому в очах наших співвітчизників із рідного Львова? Чи не бачили вони після першої можливої зустрічі та виміни думок із нами ніякої різниці, поступу у способі думання чи знання від 1939 року?

Чи нічого не значать усі ці сотні виданих у вільному світі наукових книжок, енциклопедій України українською та англійською мовами, що появилися в оцих роках на західній півкулі, чи безвартісні праці наукових наших установ, які тут продовжували із самозреченням те, що було колись в Україні, чи без значення усі ці когорти нових наукових сил, що стали відомими в чужому світі, усіх тих наших авторитетів у різних ділянках наук? Думками вертаюся до цього півсторіччя, що змусило нас перебувати далеко від батьківщини, розпочинати дослівно від початку життя в чужих обставинах, чужою мовою, без гроша і без пристановища. Ні, ми не „застигли” – ми ішли вперед, ми усі працювали, часом понад сили і спроможности, щоб показати себе гідними нашого українського походження.

Ми розвивалися інтелектуально і помагали нашим дітям робити це саме, не забуваючи про свою батьківщину. Ми творили молодечі організації, школи, професійні товариства, ми сприяли ростові цілої когорти нових фахівців-інтелектуалів.

Чи справді ми інтелектуально „застигли”? Ні, немає найменших підстав для цього ствердження. Настільки немає, що навіть не варто вдаватися до контраргументів. Перед очами стоять десятки і сотні тих, що вже відійшли, і тих, що ще живуть, а з ними – картини того, що вони створили і для чого вони жили. Які шляхетні бажання ними кермували, скільки зусиль доклали ці „застиглі” українці, щоб простягнути руку допомоги своїм братам на батьківщині, і йдеться не про доляр, але про книжку, засоби науки, повіви свіжої думки, любови...

А все це наукове та мистецьке і літературне багатство тепер уже понад десять років мандрує до незалежної України, спонукає до утвердження самостійности нашої держави. Все це здійснене оцими когортами „застиглих” українців.

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор —Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (доц. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (доц. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (доц. 3042)

Про українську еліту

КИЇВ. – Століттями поняття „еліта“ в Україні штучно знецінювалося. Людей, які були „обличчям“ суспільства і намагалися впливати на його розвиток, влада або кидала до в'язниць, або штучно возвеличувала, приручаючи їх. А якою нині є нова українська еліта?

Два десятки років тому „Словник іншомовних слів“, виданий в радянській Україні, поняття „еліта“ визначив, як „гурток людей з пануючих верств буржуазного суспільства“. Таке тлумачення формувало і відповідне ставлення суспільства до представників еліти – тих, хто, власне, і мав вплив на формування суспільної думки. За часів Радянського Союзу українська еліта поділялася на дві умовні групи – номенклятурну і підпільну.

Перша, виплекана компартією, чітко проводила її лінію у науці, літературі, кінематографі та малярстві і за це одержувала від держави різні привілеї.

Друга, поневіряючись по таборах та низькооплачуваних працях, допускалася вільнодумства, мріючи про Україну суверенну. Але, отримавши вже незалежну державу, ця еліта так і залишилася у підпіллі – із ностальгією про минуле та сподіваннями на майбутнє. Про неї згадують лише тоді, коли вона потрібна владі – наприклад, під час президентських виборів. Тоді письменників рекрутують для підтримки чинного глави держави, політв'язнів – кандидата від КДБ, який за часів СРСР боровся з ними ж. І незбагненно – еліта, яку не зламала в'язниця, йде на угодницькі домовлености з елітою номенклятурною, яка, як була, так і залишається панівною в Україні. Упродовж останніх кількох років до неї додався ще один різновид – бізнес-еліта.

Союз влади і грошей влаштовує всеукраїнські референдуми, пише з Росією спільну історію і від імені народу „прихватизовує“ майно останнього. При цьому ця ж еліта щороку номінує себе на звання найкращої, влаштовуючи помпезні свята в столичному палаці „Україна“. І як писав поет, „а на Україні лад і спокій....“

Сергій Руденко
„Радіо Свобода“

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

ВІДГУК НА 35-ТУ КОНВЕНЦІЮ УНСОЮЗУ

Зростає участь жінок

Недавно 35-та Конвенція УНСоюзу підтвердила історичний процес зростання ролі жінки у громадсько-політичному житті суспільства.

У 1894 році, коли президентом США був Ґровер Клівленд, жінки в Англії ще не мали права голосувати під час національних виборів. У той час в Нью-Йорку жінки відкрили перші крамниці з власним печивом. Того ж 1894 року в Шамокіні, у Пенсильванії, за ініціятивою о. Григорія Грушки, засновника і першого головного редактора газети „Свобода" засновано братсько-забезпеченеву організацію Український Народний Союз, що до 1914 року називався – Руський Народний Союз.

Першими урядовцями УНСоюзу були тільки чоловіки. На світлині Головного уряду з 1954 року є вже три жінки поміж 19-ма чоловіками. Аж в 1990 році на 32-ій Конвенції УНСоюзу на головного предсідника вперше обрано жінку – Уляну Дячук, яка займала цей пост до 35-ої Конвенції в Чикаго.

На 35-ту Конвенцію УНС в Чикаґо прибуло понад 400 делегатів та гостей, але жінок було вже більше, ніж чоловіків. Чи не показово, що дні і години Конвенції проходили по-діловому, в розумній згоді, бо ж українські жінки вміють створювати родинну атмосферу?

Віра Ке,
Торонто

Збираємо пожертви на відбудову монастиря

Від 1991 року АГРУ збирає гроші на будову жіночого монастиря Пресвятої Родини у Гошеві. Вже зібрано більше як 70 тисяч долярів, які передаю сестрам. Проте усе ще потрібно коштів, щоб закінчити внутрішні роботи. Сестри звертаються до людей доброї волі з проханням допомогти у закінченні будови жіночого монастиря в Гошеві. Чеки просимо виписувати на „AHRU Hoshiv", 43 Midland Place, Newark, NJ 07106. Всі пожертви звільнені від податків. Число IRS – 22-231896. АГРУ („Американці в обороні людських прав в Україні") передає всі зібрані гроші до монастиря. Кошти збірки покриті з каси АГРУ.

Божена Ольшанівська,
Нюарк, Н. Дж.

„Хай біда нас оббіжить!"

Приємно почати огляд листів, які у червні надійшли до „Свободи", з подяк від організацій і читачів. Президент Ліги українських меценатів **Володимир Загорій** і виконавчий директор **Михайло Слабошпицький** з Києва дякують тижневикові за увагу до Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика.

Журналіст **Жан Макаренко** з Чернівців дякує за опублікування його розповідей про життя українців на Балканах, повідомляє про те, що 21 вересня буде відзначатися тисячоліття Хотина, а 26 серпня в Чернівецькому університеті відбудеться П'ятий міжнародний конгрес українізтів.

Відповідальний секретар Закарпатської організації Національної спілки письменників України **В. Густі** дякує, але не „Свободі", а через редакцію Олександрові Палаташу за автобіографічний роман „Чолом тобі земле рідна, срібна", значне число примірників якого автор подарував організаціям і школам Закарпаття. **Зеня С.**, повертаючись в Україну, дякує українській громаді міста Сент Луїс, Мізурі, (оо. Якову Карепіну, Петрові Свідруну, а також Марії і Володимирові Монастирським та іншим) за опіку і допомогу, зокрема у відвіданні Божих Служб у місцевій католицькій церкві.

Микола Білоус зі Сакраменто (7512 Saint Tropez Way, Sacramento, CA 95842) досліджує історію Великого голоду 1932-33 років і шукає публікації комуністичної газети „Правда" того часу.

Мирон Залуцький зі штату Нью-Йорк, відгукуючись на ряд публікацій „Свободи" з приводу Гимну України, зауважує, що Михайло Вербицький і Богдан-Ігор Антонич були лемками, а також запитує, хто ж був автором Гимну – М. Вербицький чи П. Чубинський? Отож обидва були авторами, бо перший з них поклав на музику поезію другого.

З Києва написали **Сергій Брунь** і **Лариса Просятківська** про діяльність міської організації ОУН, зокрема про поїздку її членів до Канева на вшанування річниці перепоховання Тараса Шевченка на Чернечій горі.

Поетеса **Катерина Квітчаста** з Охтирки, Сумської области надіслала відгук про нову поетичну збірку Ганни Черінь „Декада" і власні вірші-фрески, дві з яких вміщуємо:

Відлітає пам'ять обличчями, хустками – зітхає долина...

Хрещаті дороги віками порипують, батогами свистять...

Львівський поет **Мирон Мастикаш** надіслав велику добірку віршів зі збірки „З поетичного зошита". У вірші „Чеченія" за аналогією з поезією Т. Шевченка він, зокрема пише:

Знову окупантам сакля очі коле,
Знову заходились „землі собірать"...
Та вільного духа не здола ніколи
Навіть аґресивна
вся імперська рать!

Паша Ємець з Каліфорнії у вірші „Свято" пише:

Може, краще і не буде,
Та в надії легше жить.
Може цим біду обійдем,
Хай біда нас оббіжить!

Автономія Галичини – це прислуга Росії

Мене і моїх приятелів стривожила стаття „Автономія для Галичини" у „Свободі" від 21 червня ц.р. Галицькі політики мусять собі уявити, що автономія для Галичини у теперішній час – це буде початок розпаду Української держави. Галицькі політики, які хочуть автономії, роблять прислугу Москві або є російськими агентами.

Москва вже давно плянує відірвати Крим і Донбас від України, а тепер береться до Галичини. Якщо Галичина, Буковина, Закарпаття і Волинь хочуть створити єдиний політичний бльок у парляменті, аби це дало більше сили західній Україні у Києві, то це було б добре, але ніяка автономія Галичині не потрібна.

Діяспора мусить розтлумачувати галицьким політикам, що у теперішній час не може бути й мови про якусь автономію для Галичини або якоїсь іншої частини України.

Україна має бути єдиною, якщо не хоче стати частиною Російської федерації.

Юрій Кравчук,
Вільмінґтон, Дел.

Як я був міжнародним спостерігачем

В газеті „Свобода" я прочитав, що запрошуються громадяни інших країн для спостерігання за виборами в Україні. Я теж заповнив анкету. Через деякий час мені подзвонилиз з СКУ із Канади, що мене визнали за міжнародного спостерігача і я можу їхати в Київ, де мені дадуть відповідне посвідчення. До Києва я приїхав вечором і звертатись у той час просто неможливо було до когось, та я спокійно провів ніч на стільчику на Бориспільському летовищі. На другий день я звернувся за вказаною адресою, але мені сказали, що моє посвідчення забрав Віктор Педенко і поїхав в Рівненську область чи на Житомирщину. Я ще три дні марно оббивав пороги установ, які мали контролювати вибори, після чого поїхав мандрувати по Україні.

На одній виборчій дільниці біля мене один чоловік оформляв бюлетені, а другий запихав їх у скриньку. Я запитав для чого вони це роблять? Вони відповіли: „А хто ти такий, що маєш нам вказувати?" Я сказав, що я є міжнародний спостерігач. Мої нові знайомі принишкли і попросили показати посвідчення. Я їм пояснив, чому я не маю зараз посвідчення і пред'явив їм пашпорт громадянина США. Після цього вони дружньо загнули мені „матюгу" і сказали, що тут багато усякого... шляється.

Я бачив, як під'їжджали автобуси із інших районів до цієї дільниці і пасажири дружно йшли голосувати за свого начальника чи родича. Я бачив, як стояли біля дільниці чоловіки і коли хтось приходив голосувати, то пропонували три гривні тим, хто проголосує за їхнього кандидата. Бачив групу молодих людей, які починали „бійку", коли хтось підходив до дільниці. А як дістати по носі задарма було не дуже багато охочих, то дільницю просто оминали. Майбутній депутат завідує лісовим господарством области, то виставлені пости попереджали, що коли не проголосуєш за цього кандидата, то забудь називати дорогу до лісу. Коли до виборів в селах прокладали газ, то там, де проголосувало мало за цього добродія, труби поклали і на цьому закінчили свою роботу.

Один із кандидатів їздив на весілля і обдаровував молодих: дарував нареченій великий букет квітів, жениху – сто долярів. Кожний автобус був обклеєний гаслами „За Єду", за що водії брали гроші в свою кишеню.

Федір Бабак,
Соап Лейк, Ваш.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

І після дороги, і перед дорогою – міцний потиск рук

Новий провід УНСоюзу (зліва): Стефан Качарай, Христина Козак,Рома Лісович.

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – У п'ятницю, 28 червня, і в понеділок, 1 липня, працівники Головнсї канцелярії Українського Народного Союзу і редакцій обох тижневиків пережили дві події, котрі логічно завершували 35-ту Конвенцію, а в емоційному розумінні були, можна сказати, її кульмінацією.

Перша подія – прощання з дотеперішніми керівниками, предсідником УНСоюзу Уляною Дячук і головним секретарем Мартою Лиско – відбулася в готелі „Ramada Inn" за спільним обідом, з короткими, але зворушливими виступами, подарунками і щирими побажаннями доброго здоров'я та успіхів тим, що відходять, і тим, що залишаються. Втім, слово „прощання" ледве чи доречне в цьому випадку: хто віддав союзовому братству 52 роки життя, як от Уляна Дячук, той і на відпочинку не втратить тісного зв'язку з організацією, далі житиме її проблемами, плянами і надіями.

Тому новообраний предсідник УНСоюзу Стефан Качарай започаткувавши обід і окресливши довгий та нелегкий трудовий шлях своєї попередниці – першої жінки при кермі нашої великої установи – висловив думку усіх присутніх, що пані Уляна вповні заслужила на пост „предсідника-емерита". Її плечі не зігнулися від цілої низки назрілих проблем братської організації – навпаки, вона спромоглася на кроки, які вимагали рішучости і волі і які врешті відкрилися як ефективні заходи до оздоровлення нашої загальної ситуації.

Так само високо оцінив С. Качарай 16-річну професійну працю Марти Лиско, донедавна головного секретаря УНСоюзу, обрану на 35-ій Конвенції першим заступником предсідника.

В дусі подяки попередній Головній Управі за багаторічну діяльність, яка, крім усього, мала виразний аспект допомоги незалежній Українській державі, і в дусі сподівання на дальшу співпрацю з УНСоюзом прозвучало прочитане вітання від Посла Валерія Кучинського – керівника Постійного представництва України при ООН, а також листи-вітання від відомих союзових діячів Стефана Гавриша, родини Пастушків і Олександра Серафина.

Вручаючи пам'ятні подарунки для обидвох шанованих в нашій громаді жінок – Уляни Дячук і Марти Лиско, працівники Головної канцелярії Дарія Семеґен і Марія

(Закінчення на стор. 9)

Марта Лиско (зліва) і Уляна Дячук.

Стефан Качарай з дружиною Святославою.

Привітання 1 липня обраних на 35-ій Конвенції керівників.

Родинна традиція

Хоч це ще не стало традицією, однак вже маємо підстави стверджувати, що працівники Головної канцелярії Українського Народного Союзу активно зацікавлюють нашою організацією своїх дітей, і вони приходять сюди услід за батьками чи матерями, приносять свою молоду енерґію та професійні знання. Під час прощання з членами попередньої Головної управи і привітання керівництва, обраного на 35-ій Конвенції, знайшлося аж три „династійні столи“, і вони, певна річ, стали об'єктами світлин. Отже, внизу:

Валя Каплун (справа) з дочкою Юлею, студенткою, яка в літні місяці працює в УНСоюзі.

Дарія Семеґен (справа) з дочкою Христею Бродин.

Анна Малиновська (зліва) з дочкою Надею Салабай.

І після дороги...

(Закінчення зі стор. 8)

Завійська теж знайшли гарні слова, підкреслюючи, що момент проходить не під знаком прощання, а під знаком щоденного „До побачення!“, тільки на цей раз воно вимовляється не формально, а з особливим змістом і почуттям.

У коротенькому слові-відповіді пані Уляна висловила клясичну надію кожного емерита на „легше життя“, оскільки щоденні службові обов'язки і потреба прийняття рішень вже не тяжітимуть над нею безпосередньо, хоч насправді моральний обов'язок назавжди залишиться на її плечах. „Я й надалі буду з вами, вам належить мій досвід і мої знання“, – сказала Уляна Дячук.

У пані Марти – трохи легший варіянт „прощання“, бо пост головного секретаря вона замінила на не менш відповідальні обов'язки першого заступника предсідника УНСоюзу і, отже, буде нерідко навідуватися до Головної канцелярії у службових справах. „До 50 літ праці мені ще далеко, але я готова до цієї дороги, і вдячна вам усім за співпрацю, вдячна своїй покійній мамі і моєму керівникові і попередникові Володимирові Сохановi, бо це вони привели мене до УНСоюзу, організації зі справді українським братським духом“,– сказала вона.

А в понеділок, в кінці службового дня, в Головній канцелярії спонтанно витворився момент привітання обраних на 35-ій Конвенції керівників – предсідника Стефана Качарая, головного секретаря Христини Козак і касира Роми Лісович.

Після дружного „Многая літа“ С. Качарай подякував колегам, ще раз наголосивши, що він і вся Головна управа найсерйознішим чином орієнтовані лише на успіхи нашої організації.

Петро Часто

Переяславська рада була трагічним фактом в історії України

До „Свободи“ продовжують надходити заяви і ухвали наукових, громадських організацій, листи читачів з приводу указу Президента Укаріни Л. Кучми від 13 березня ц.р. про відзначення 350-річчя Переяславської ради. Подаємо ухвалу Ради НТШ в Україні з цього питання.

Рада НТШ дійшла висновку, що указ від 13 березня ц.р. ґрунтується на псевдоісторичному міті про Переяславську раду, який не заслуговує на загальнодержавне відзначення.

У Переяславі в січні 1654 року не було „козацької ради“, а відбувалася лише рада вищої старшини Запорізького війська в складі гетьмана Богдана Хмельницького, генеральної старшини і частини полковників. Жодна з вимог старшинської ради, передана усно московській делегації на чолі з В. Бутурліним не була прийнята московською стороною.

У Переяславі було започатковано присягання „Малої Русі“ на вірність цареві в знак підданства Московській державі. Присягу склали гетьман, генеральна старшина, лише частина полковників. Козаки присягали за наказом. Міщани намагалися уникати присяги. Присягали лише окремі представники шляхти і духівництва (Київський митрополит відмовився), селян і не питали. Так що про будь-яку „єдинодушність народу“ не могло бути й мови.

Жодного Переяславського договору, тим більше рівноправного міждержавного документу про союз Росії з Україною та про взаємні зобов'язання, укладено не було, бо Мала Русь не визнавалася окремою державою, а крім цього, з підданими-холопами жодних договорів не укладали. Для них були лише жалувані грамоти, в яких навіть не враховано всі прохання запорізької старшини.

Після Переяславської старшинської ради московські власті розпочали військову окупацію України, поступово розташовуючи воєвод з військом у чимраз більшій кількості міст.

Відразу в Україні виник рішучий протест проти режиму, накиненого Москвою, що проявилося у відновленні Б. Хмельницьким васальної залежности від Османської імперії, у виході України з підданства Москві та в повстаннях і військових діях проти московської влади.

Москва двічі провела поділ України між Польсько-Литовською державою та Московським царством (Андрусівський договір 1667 р., Московський „вічний мир“ 1686р.), погодилася на захоплення частини України Османською імперією, її васалом – Кримським ханством. Було ліквідовано автономну Українську Православну Церкву, знищено Запорізьку Січ, скасовано Гетьманщину, накладено заборону на самостійну зовнішню торгівлю, розгромлено вищу світську освіту, депортовано єврейську меншину з Гетьманщини, запроваджено кріпацтво. Переслідування українства, його русифікація, як віддалена спадщина Переяслава, зберіглася до XX ст.

Рада НТШ в Україні протестує проти відзначення 350-річчя т.зв. Переяславської козацької ради, яка була трагічним і ганебним фактом в історії України, а також пов'язаних з ним наукових конференцій, круглих столів, книжкових виставок, інших культурно-просвітницьких акцій.

НТШ вітатиме і підтримуватиме всі ініціятиви та заходи, скеровані на висвітлення справжньої ролі Переяславської старшинської ради 1654 року, а також наслідків, до яких вона в такий чи інший спосіб довела і доводить ще до сьогодні.

Рада НТШ в Україні

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Українське служіння на Кримському півострові

Д-р С. Кочерга під час доповіді в НТШ-А в Нью-Йорку.

НЬЮ-ЙОРК. – Д-р Світлана Кочерга, директор музею ім. Лесі Українки в Ялті – це справді закохана у Крим людина, як можна було відчути із кожного слова її доповіді в НТШ-А про українських письменників, зв'язаних в різний спосіб з цією часткою України. Д-р С. Кочерга відвідала США у зв'язку з презентацією на 26-ій конвенції Союзу Українок Америки, впорядкованої нею книжки листів Лесі Українки.

Голова НТШ-А д-р Лариса Онишкевич, представляючи рідку гостю, підкреслила цю її одержимість Кримом, яку відтак підтверджувало все почуте з уст доповідачки. Вона не тільки зі справжнім захопленням говорила про цю частину України, але дала докази закорінености української культури в цій мальовничій частині України, що віддавна була місцем перебування різних українських письменників та діячів культури.

Учасники вечора довідалися, що в Криму жили не тільки корифеї української літератури. У 1906 – 1918 роках там діяв український театр, в Ялті також видавалися численні українські книжки.

Все ж провідною темою доповіді д-ра С. Кочерги була діяльність українських письменників, яких доля і життя тісно пов'язали з Кримом. У Криму проживав 12 років Степан Руданський, там він і похований. До Ялти приїжджали Дніпрова Чайка, Іван Карпенко-Карий, Михайло Коцюбинський, Олександер Олесь, Христя Алчевська, Микола Зеров, Максим Рильський. Усі вони були закохані у цей чарівний край.

Розуміється, у доповіді найбільше йшлося про Лесю Українку, якої музей перебуває під опікою нашої вийняткової гості.

Д-р С. Кочерга довше зупинилася на інтимному ставленні Лесі Українки до Криму та моря, що виявилося в її поезії та оповіданнях. Але не менше гарячу любов до Криму виказує М. Рильський у своїх поезіях, як також інші наші поети, що в різні часи відвідували Крим. Все це, на думку д-ра С. Кочерги, – причина цінувати Крим як частину України, відвідувати його та завжди підкреслювати його глибоку пов'язаність з материком. Окрім музею ім. Л. Українки, в Ялті плянують спорудити пам'ятник С. Руданському, в краї діють чотири великі українські школи, видаються українські книжки. Рівночасно міцніють і глибшають добросусідські контакти з татарським населенням, недавно навіть появилася збірка поезій Л. Українки кримсько-татарською мовою.

Все почуте з уст такої ентузіястки Криму, якою є д-р С. Кочерга, представило слухачам Крим в особливому світлі та, напевно, заохотило не одного відвідати цей клаптик України та безпосередньо відчути його красу, яка притягала Л. Українку та інших наших поетів, а в наш час полонила д-ра С. Кочергу, яка щиро віддає цьому краєві свою енергію та знання.

О. Кузьмович

* * *

КЛІВЛЕНД, Огайо. – Д-р Світлана Кочерга, директор музею ім. Лесі Українки в Ялті, 4 червня на зустрічі із громадою розповіла про музей, громадські, культурні і політичні проблеми Криму. Світлана Кочерга, відвідуючи клівлендську громаду, поклала квіти до пам'ятника Лесі Українки.

Директор музею народилася на Тернопільщині, а живе й працює у Ялті, де українці домагаються від владних установ уважного ставлення до проблем громади. Доповідачка завдяки стипендії СУА перебувала у відрядженні в Празі, де студіювала збірку листів Лесі Українки, які дивом збереглися в одному з музеїв. Вона опублікувала книжку „Листи так довго йдуть", презентація якої відбулася на конвенції СУА. Книжку можна набути у всіх відділах СУА.

С. Кочерга ставиться з великим пієтизмом до Лесі Українки і робить все можливе, щоб в музеї були зібрані усі речі, пов'язані із перебуванням поетеси в Ялті. При музеї працює недільна школа українознавства за зразком шкіл українознавства діяспори. Число студентів у ній з кожним роком зростає.

Після доповіді д-р Світлана Кочерга підписувала книжки про листування Лесі Українки.

Євген Бачинський,
пресовий референт УЗО

Губернатор стейту Ілиной Джордж Раєн розуміє вагомість і відданість всіх тих, які працюють в ділянці етнічного шкільництва – батьків, учителів і спонсоруючі етнічні організації. З цього приводу скарбник стейту Джуді Бар-Топінка (зліва) передала грамоту-нагороду губернатора Надії Доерлер зі Школи Українознавства у Палатайн, Іл.

Доповідь про ролю Української Церкви

ПАРМА, Огайо. – 19 червня в „Shevchenko Manor", у дискусійному клюбі, де зібралося близько 60 представників різних громадських організацій та парафій, відбулася доповідь о. Северина Ковалишина „Роля Української Церкви в діяспорі".

Діяспора має багато різних об'єднань, зазначив доповідач, але мета усіх однакова – зберігати, поширювати, примножувати український дух, традиції, мову і історію. Найперше місце у цих заходах посідає Українська Церква, яка повинна навчати і виховувати своїх парафіян, щоб вони творили свою, українську, незалежну громаду та координували працю всіх громадських об'єднань. Це можливо лише за умови єднання та ставлення добра спільноти понад власні амбіції.

Доповідь закінчилася живою дискусією.

Галина Ковалишин,
33-ій відділ СУА

Їдемо на свято України до губернатора Нью-Джерзі!

Як уже повідомляла „Свобода" (ч. 25, 26), на запрошення губернатора Нью-Джерзі Джима МекҐріві, святкування 11-ої річниці Незалежности України в його резиденції відбудеться в суботу, 24 серпня, від 10-ої год. ранку до 12-ої в полудень. Запрошуються діти і дорослі.

Просимо зголосити свою присутність електронною поштою до nolesnycky@comcast.net або до Божени Ольшанівської на адресу: 43 Midland Place, Newark, NJ 07106, тел. (973) 373-9729. Зголошені дістануть запрошення від губернатора поштою.

Подаємо адреси, звідки відходитимуть автобуси, і прізвища відповідальних:

Володимир Васьків, тел. (908) 688-5818 – автобус від церкви св. Івана Хрестителя, 719 Sandford Ave, Newark;

ComputoPrint, тел. (973) 772-2166 – автобус від церкви св. Миколая, President Street, Passaic;

Елисавета Якусь, тел. (908) 241-8649 – автобус від церкви св. Володимира, Grier and Grove Street, Elizabeth;

Ярослав Куземчак, тел. (973) 644-4920 – автобус від церкви св. Івана Хрестителя, Route 10, Whippany;

Нестор Олесницький, тел. (201) 286-5228 – два автобуси від Park Lane, Motel, East Crocus Road and Ocean Ave., Wildwood.

Після зголошення до вищезгаданих осіб просимо вислати грошові перекази в сумі 15 дол. з Вайлвуд за особу і в сумі 11 долярів з решти місцевостей. Ці гроші необхідні для оплачення коштів автобусів та на інші організаційні видатки. Грошеві перекази просимо вислати до: „Самопомочі": Selfreliance Ukrainian American FCU, 734 Sandford Avenue, Newark, NJ, 07106.

Особам, які зголосяться і вишлють грошові перекази, надається перевага у автобусах. Якщо зголоситься більше людей, Організаційний комітет замовить більше автобусів. Просимо зголошуватися на автобуси до 25 липня.

Організаційний комітет

Шановні читачі!

Просимо у своїх статтях і листах обов'язково подавати число телефону для полегшення спілкування з вами. Також просимо не надсилати копії статтей, надісланих в інші видання. Редакція відхилятиме ті статті, які вже з'явилися в інших газетах. Ми змушені ще раз повторити відому істину, що редагування, скорочення статтей і зміна заголовків (зі збереженням змісту публікацій) є правом редакції газет.

Редакція „Свободи"

„Спартанки" далі працюють з дітьми

„Спартанки" на своїй курінній раді.

ІСТ-ЧЕТГЕМ, Н.Й.– „Спартанки" – це не звичайна група жінок. Це пластовий курінь, частина скавтської організації, яка активно виховує дітей і тут, і в Україні, дбає про їхнє фізичне і духовне здоров'я і загартування.

Недавно відбулася курінна рада „Спартанок" в прегарному довкіллі пластової оселі „Вовча Тропа". На цій оселі проходять щорічно літні табори для пластового новацтва і юнацтва у віці від шести до 18 років життя. Курінна рада „Спартанок" відбулася невдовзі після трагедії 11 вересня, і з цього приводу учасниці ради звернули особливу увагу на душевну рівновагу та опанування стресу. Курінна куреня „Спартанок" Ліда Прокоп вміло підготувала тематику ради, як також плян праці на черговий рік.

Курінь поділений на три гуртки відповідно до місця проживання: Нью-Джерзі, Філядельфія і Вестчестер – Конектикат. Літом члени куреня провадять однотижневий табір на „Вовчій Тропі", призначений для наймолодших дітей майбутніх пластунів у віці 6-7 років. Поруч із цим вони займаються тренуванням і переведенням Вимог фізичної вправності (ВФВ). Іспити ВФВ мають три ступені, залежно від віку та уладу даного пластуна. Самі члени куреня здобули відповідну сеньйорську відзнаку ВФВ.

На пластовому Святі Весни, що відбулося, як і щороку, на оселі „Вовча Тропа", членки куреня провадили спортом.

Протягом року членки куреня стараються шукати за різними способами придбання фондів для помочі дітям, що потерпіли внаслідок аварії в Чорнобилі, зокрема американські т. зв. „мечінґ фандс". Як бачимо, „Спартанки" – це особливо жертвенна група українок.

Якщо хтось зацікавиться працею „Спартанок" або хотів би дізнатися про можливості вступу до їхнього гурту, можуть зв'язатися з Лідою Прокоп через Інтернет: lprokop101@aol.com

Пл. сен. Леся Плескун-Палилик

Комп'ютер служить українській мові

ЕДМОНТОН. – Метою діяльности Методичного кабінету української мови (МКУМу) при Канадському інституті українських студій (КІУС) в Альбертському університеті є підтримка української двомовної програми та інших програм навчання української мови й культури в Канаді. Методичний кабінет проєктує та видає навчальні матеріяли, проводить дослідження, допомагає професійному розвиткові вчителів української мови. З-поміж основних цілей Методичного кабінету – розвиток бібліотеки україномовних навчальних ресурсів.

Стратегія праці Методичного кабінету української мови – випрацювання нових навчальних матеріялів та їх донесення до української громади, – говорить директор МКУМу Маруся Петришин.

Відвідувачі бібліотеки – учні та вчителі двомовних шкіл, студенти та викладачі Альбертського університету, дослідники, особи, які зацікавлені в індивідуальному вивченні української мови. Вибір справді широкий: до їхніх послуг велика кількість навчальної та художньої літератури, виданої в Україні; клясика українського кіно й сучасні відеофільми, авдіокасети та компакт-диски.

– Наша бібліотека вже нараховує понад 7000 різноманітних матеріялів – розповідає Софія Лазар, бібліотекар Методичного кабінету. – Це найбільша збірка україномовних матеріялів для навчання мови за межами України.

С. Лазар крім учительської, здобула освіту з інформаційного менеджменту та бібліотечних технологій у коледжі Ґранта МакЮвена та з основ каталогування у Школі бібліотечної справи та інформаційних студій університету Висконсин-Медісон.

Щоб задовольнити потреби вчителів мови, Софія Лазар готує тематичні цикли – „Перші поселенці", „Св. Миколай", „Різдво", „Великдень", „Голод 1933 року", „Тарас Шевченко", „Чорнобиль", „Про козаків". Вони допомагають педагогам зорієнтуватися у матеріялах бібліотеки та зформувати навчальні програми таким чином, щоб не лише навчати української мови, але й розкривати перед дитиною зміст мовлення.

Софія Лазар, бібліотекар МКУМу

Аналіз інтернетської активности відвідувачів „вебсайту" Методичного кабінету утвердив у необхідності швидкої комп'ютеризації бібліотеки. Перший результат – створення зручного електронного каталогу бібліотеки, який уже доступний відвідувачам у приміщенні Методичного кабінету. У плянах на найближче майбутнє – розміщення каталогу „онлайн" для швидкого доступу вчителів, учнів та всіх бажаючих вивчати українську мову. На вебсайті за адресою http://www.ualberta.ca/ulec/FAQ.htm створена сторінка „Типових запитань", відповіді на які найчастіше прагнуть отримати відвідувачі бібліотеки.

Ресурси бібліотеки доступні не лише для жителів провінції Альберта, але й усієї Канади та США. Бібліотека радо відгукується на усі запити, які найпростіше зробити електронною поштою за адресою ulec@ualberta.ca.

Василь Лащівський,
КІУС

Розпочато новий навчальшний рік

БУЕНОС-АЙРЕС. – Якраз у році, присвяченому 100-річчю від народження бл. пам'яті Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого, 21 квітня, відбулася в Українській Католицькій катедрі Святої Покрови інавгурація 35-го академічного року у філії Буенос-Айресу Українського католицького університету ім. Святого Климентія, якого ідеологом та фундатором був Патріярх Йосип І.

Серед численних учасників – радник Посольства України Олександер Гнідих, голова Української Центральної Репрезентації інж. Юрій Іваник, голови Крайової Пластової Ради й Старшини пл.сен. Христина Г. Аґрес і ст. пл. Адріян Липинський, голова Українського Товариства „Відродження" Богдан Коваль, голова Союзу Українок в Арґентині Христина В. Липинська, секретар організації українок „Відродження" Ольга Котульська, колишні учні і викладачі філії університету та гімназії.

Програмою провадила Євгенія Л. Павлишин, яка після вступного слова запросила д-ра о. Люїса Глинку – заступника директора Філії – відкрити церемонію. На його прохання катедральний хор відспівав „Отче наш" та український національний гимн.

Андрій Василик прочитав доповідь про 35-річну діяльність філії Українського католицького університету ім. Св. Климентія в Буенос-Айресі, а д-р Михайло Василик, директор філії, доповнив її своїми спогадами. Опісля інж. Леонід Голоцван розповів слухачам про життєвий шлях і працю д-ра Михайла Василика. Відтак д-р о. Л.Глинка відчитав і вручив д-рові М. Василикові пропам'ятну Грамоту подяки, яку зі Львова передав Верховний Архиєпископ УГКЦ кардинал Любомир Гузар. Радник Посольства України в Арґентині Олександер Гнідих також вручив д-рові М. Василикові Почесну Грамоту, за дорученням уряду України, від Посла України в Арґентині Олександра Майданника, – за вагомий внесок у популяризацію української історії, культури та літератури і розвиток українсько-арґентинських взаємин.

З привітами, зверненими до д-ра М. Василика і його праці, виступили інж. Юрій Іваник – від Української Центральної Репрезентації в Арґентині, пл.сен.Христина Г. Аґрес – від Українського Пласту та п. Богдан Коваль від Товариства „Відродження".

Марія Литвин

Загальні збори Осередку СУМ

ВИПАНІ, Н. Дж. – Загальні збори Осередку СУМ у Випані відбулися 9 червня в залі української греко-католицької церкви св. Івана Хрестителя. Збори відкрив голова осередку друг Михайло Козюпа, який попросив митр. протопресвітера о. Романа Мірчука до молитви.

За працю минулої каденції звітували фінансовий друг Влодко Ковбаснюк, звіт булавної Христі Цебрій-Різо прочитав Михайло Козюпа, звіт секретаря подала Катя Куцина, за працю Батьківського комітету звітувала Лінда Клебан, а докладніше звітував Михайло Козюпа.

Цей рік був сповнений праці з підготування і складання іспитів, різних забав чи спортивних подій, проведення коляди, сумівської ялинки, участі у весняному сумівському злеті в Еленвілі. Цього року команда злету якраз припала на осередки Випані, Джерзі Сити та Ірвінґтону, тож команда під проводом Михайла Козюпи добре виконала обов'язки. Юнацтво Осередку на злеті посіло друге місце.

За контрольну комісію звітував Роман Клебан. До управи обрані Михайло Козюпа – голова, Зоряна Ковбаснюк, Влодко Ковбаснюк, Христя Вох, Дана Куземчак, Богдан Куцина та Зенон Біланич, до батьківського комітету – Розалія Андріян та Дарка Мосуряк, представник в СУМНЕТ Леся Цебрін-Паго, контрольна комісія – Ярослав Куземчак, Роман Біланич та Роман Клебан, товариський суд – Оксана Телепко та Дарка Ущак. З короткими доповідями виступили о. Роман Мірчук та член Крайової управи СУМ Зоряна Ковбаснюк.

Дмитро Вох

„Ви є запорукою процвітання України“

Промова Посла США Карлоса Паскуаля у Львівській Богословській академії 22 червня

Для мене це велика честь – бути присутнім тут у цей знаменний день, день вашого випуску з Богословської академії напередодні народження Українського католицького університету. Ви прийшли сюди, шукаючи освіту, яка б допомогла вам вийти за межі простого пошуку знань і відкрила б горизонти для пошуку сенсу життя. Цьому пошукові притаманні запитання, відповідь на які для себе ми можемо дати самі, але ніколи не зможемо відповісти за інших: Хто є Бог? Як я співвідношуся з цим буттям? Яку ролю відіграє Бог в моїй історії? Як Бог впливає на моє майбутнє?

Протягом десятиріч такі питання, не кажучи вже про свободу відповіді на них, були виключеними з освітнього життя України. Вони знаходяться на межі з духовністю, зі сферою самопізнання. Ці поняття були загрозою сліпій покорі тоталітарній державі. Ваші освітні і духовні подорожі в стінах цієї академії можуть здаватися особистими – такими вони і є насправді. Але вони також є історичними. Ви прокладаєте для інших шлях до пошуку віри, філософії і сенсу життя – питань, які вважалися чужими для освіти.

Здійснення цього навчання по суті є здійсненням мрії, полум'я якої запалив Митрополит Андрей Шептицький, а потім, протягом усіх років вигнання, підтримував Митрополит Йосиф Сліпий. В їхніх руках пломеніла правда, і вони знали, що мають реалізувати цю правду: відкрити такий пошук духовного життя в Україні, який буде відповідати людям, буде споріднений з радощами і труднощами їхнього буденного життя. Їхні мрії запалили пристрасть до навчання і зобов'язання доторкнутися до інших, усвідомлюючи, що якщо вони не здійсняться протягом їхнього життя, інші продовжуватимуть пошук.

З цієї історії можна винести велику науку: мрії мають значення. Такі принципи, як віра і свобода, мають цінність. Їхнє здійснення відбувається в кожній людині окремо – зі сподіванням, що у з'єднанні, здійснення цих мрій і пошук цих цінностей зробить життя тих, кого ми любимо, кращим.

Я був благословенним впізнати значення свободи в дуже ранньому віці. Коли мені було три роки, мої батьки, лише з однією валізою в руках, перевезли мене з Куби до Сполучених Штатів, тому що хотіли, щоб я ріс у вільній країні. Через їхню самопожертву я отримав в дар ґрунтовну освіту, яка навчила мене задавати запитання і аналізувати, цінити знання, і навіть більше - дорожити застосуванням цих знань.

Мої батьки не могли повністю усвідомити, що концепція свободи, яку вони так плекали, стала даром життя для їхнього сина. Навряд чи вони, або я сам, могли уявити, що в мене буде така можливість – служити іншим людям і моїй власній країні. Наука, якої я навчився, залишилася зі мною. Віра стає сильним знаряддям, коли вона перетворюється на дії. Дарунки, які ми отримуємо, набирають більшого значення, коли ми ділимося ними з іншими. Одна людина може змінити життя інших, навіть якщо такі люди з'являються по одному.

Сьогодні ви маєте благословення жити в історичний час, коли ваші дії зумовлюють майбутнє ваших родин, ваших громад, вашої країни. Ніколи раніше Україна не мала кращого шансу здійснити свою долю, як суверенна, незалежна европейська держава. Протягом десятиріч концепції свободи, ініціативи, стимулів вважалися злочинними. Тепер вони є живильною силою процвітання. Як ці концепції будуть втілені в реальному житті, в політичному, економічному, і культурному світі України залежатиме від вас.

Обличчя Европи змінюється швидше і глибше ніж будь-коли після Другої світової війни. Якщо раніше завданням великих держав було створення роздільних ліній і захист цих ліній ціною власного життя, то тепер перед нами стоїть інший виклик - зламати ці бар'єри і створити єдину і вільну Европу. Европу, яка визнає важливість кожної демократичної країни, що прагне миру і стабільности. Европу, яка буде в безпеці завдяки інтеґрації, а не завдяки виключенню.

На захід від України практично всі країни вже приєдналися, або прагнуть приєднатися до НАТО й Европейського Союзу. На сході Росія гартує нові стосунки з НАТО, Сполученими Штатами та ЕС. Дехто може побоюватися, що Україна загубиться на політичній карті Европи, яка змінюється. Але, на мою думку, ці зміни пропонують державі Україні унікальну можливість визначити своє місце, базуючись на своїх власних прагненнях. Тим, хто колись заявляв, що Росія є перешкодою европейським обіймам України, тепер можна вказати на власні російські прагнення до інтеґрації. Тим, хто був скептично налаштований щодо зобов'язань України перед Евро-Атлантичною спільнотою, варто розвіяти свій скептицизм і подивитися на дії, які робитиме Україна.

Двадцять третього травня Рада національної безпеки і оборони України заявила, що Україна прагнутиме повної інтеґрації в Евро-Атлантичні структури, включаючи членство. Відповідь НАТО пролунала з вуст міністрів закордонних справ країн-членів п'ятнадцятого травня в Рейк'явіку - навіть раніше, ніж Україна зробила свою заяву. Я цитую: „Ми вирішили надати нового поштовху і змісту нашому партнерству з Україною ... і піднести наші стосунки на якісно новий рівень. Ми очікуємо на поглиблення і розширення наших взаємин ... і співпраці в політичних, економічних і військових питаннях".

Студентка академії вітає Карлоса Паскуаля.

Сполучені Штати привітали прагнення України зміцнити свої стосунки з Евро-Атлантичними структурами. Наша політика найбільш чітко була заявленою рік тому у Варшаві Президентом Бушем: „Европа, яку ми будуємо, має включати Україну, країну, що бореться з травмою перехідного періоду. Дехто в Києві говорить про европейську долю їхньої країни. Якщо це є їхнім прагненням, ми маємо винагородити його."

Те, як Україна просуватиметься шляхом до інтеґрації, залежить від дій, які вона буде робити в самій країні, оформлюючи власне майбутнє. Один мій колега назвав НАТО військовим виявом Альянсу спільних цінностей. Ключовими словами цієї фрази є „спільні цінності". Організація, що складається з дев'ятнадцяти країн (і скоро їх стане ще більше), може діяти на основі консенсусу тільки за умови їхньої спільної віри в демократію і ринкову економіку. Дуже часто люди, думаючи про НАТО, зосереджуються на військових питаннях. Але ключовими вимогами для приєднання до НАТО є політичні і економічні. Ці політичні і економічні цінності визначають характер держави. Альянси можуть вистояти, тільки якщо країни розуміють характер одна одної.

Історія, через свою еволюцію, довела, що саме політичні і економічні питання найсерйозніше вплинули на розширення НАТО. Туреччина і Греція мали примиритися і співіснувати як сусіди. Еспанія мала побороти фашизм. Польща мала продемонструвати свою нетерпимість до антисемітизму. Серед теперішніх кандидатів, Балтійські країни мають продемонструвати захист прав національних меншин. Румунія має побороти корупцію і захистити права дітей. Можна припустити, що питання, які постануть перед Україною, будуть включати верховенство права, незалежність засобів масової інформації, зміцнення громадянського суспільства, боротьбу з корупцією.

Европейськість не є зовнішньополітичним вибором, вона визначається тим, як країна оформлює себе зсередини – чи є її люди вільними, чи є її суди справедливими, чи існує цивільна контроля над структурами безпеки, чи є її економіка відкритою і конкурентною. Остаточні відповіді на ці питання дасть ваше покоління. В цьому сенсі на вас покладається унікальна відповідальність – відповідальність, якій ви дасте відповідь у своїй кар'єрі, в своїх громадах, своїх сім'ях.

Часто люди забувають про силу мрії і результат простої дії. Не так давно, в 1991 році, українці з'єднали свої руки, і через всю країну протягли живий ланцюг, що символізував відданість свободі. Через декілька місяців розвалився Радянський Союз. До кінця року Україна стала незалежною державою.

Кожен з вас вибрав освіту, яка є здійсненням мрій Митрополитів Шептицького і Сліпого. Ви є частиною традиції. Розпізнайте її силу і цініть її. Збудуйте яскраве майбутнє на цьому міцному фундаменті.

Сьогодні я бажаю кожному з Вас мужности мріяти і переконаности, щоб перетворити ці мрії на реальність. Ви є запорукою процвітання України. Вірте в це вашим серцем. Прагніть цього вашою душею.

Прес служба ЛБА

На випуску студентів Львівської Богословської академії (зліва) Посол США Карлос Паскуаль, Гліб Лончина – єпископ-помічник Архиєпископа Любомира Кардинала Гузара і ректор о. Борис Гудзяк. Цього року навчання закінчили 57 студентів, з них 28 – Духовну семінарію в Рудно.

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Липень 2002 р., ч. 23

Україна мала б взяти приклад з Литви

Часто читаємо в пресі й чуємо від осіб, що побували в Україні, про те, що багато хто в Україні жаліє за СССР та іншими „благами" комуністичної системи, оберігає пам'ятники Леніна та інших комуністичних провідників, що поневолювали український народ. Варто нагадати, що в ряді нових держав на теренах колишнього СССР такі пам'ятники вже зникли. В Литві для вболівальників старої системи та для історії створили парк „Світ Сталіна".

Парк обнесений довкола колючим дротом зі сторожовими вежами з кулеметами. Всередині парку побудовані бараки – копії концентраційних таборів. Зібрано з усієї Литви пам'ятники та статуї Леніна, Сталіна та інших діячів комунізму. За вступ в парк „Світ Сталіна" береться плата, яка дорівнює 1.4 американського доляра. І ті, хто тужить за „історичними постатями", колгоспами, колективізацією, тюрмами, розстрілами та таборами примусової праці, можуть „насолоджуватися" пройденим етапом комунізму.

У той же час в східніх областях України, майже в кожному селі та місті, ще й далі стоять пам'ятники тим, хто розпинав Україну.

Сергій Грабовський – кандидат філософських наук у статті „Україна наша креольська" (креолами називають нащадків еспанських і португальських колонізаторів у країнах латинської Америки та людей, що походять від змішаного подружжя еспанців та індіянців) в журналі „Універсум" пише: „Міністер освіти і науки академік Василь Кремень нещодавно заявив в радіоінтерв'ю: мовляв, пам'ятник Леніну на Хрещатику в Києві треба зберегти, бо це „наша історія". Справді: на одному кінці Хрещатика – Ленін, на іншому – монумент Незалежности. Оце і є креольська історія, історія креольської України.

Такої ж думки, як міністер освіти, який має дбати про виховання дітей і молоді України, дотримується чимало осіб в уряді України та у її містах і селах.

Чому б Україні не взяти приклад з Литви й не звести всіх божків комунізму, усі пам'ятники до „парків Леніна чи Сталіна"? А їх вистачить на багато „парків", не забувши ще й парк в зоні Чорнобиля.

Осередок ОУРДП в Чикаґо допомагає Україні

В липні 1993 року відійшов у вічність Микола Шаблій, який належав до Товариства прихильників УНР, ДОБРУС-у, УРДП-УДРП та був великим прихильником ОДУМ-у. Це він на сьомому з'їзді УРДП в 1975 році запропонував створити Фундацію ім. Ів. Багряного й перший вклав для неї одну тисячу долярів. У своєму заповіті він залишив свою посілість філії ОДУМ-у Чикаґо, а гроші, що залишаться після покриття всіх витрат з похороном, висланням його великої бібліотеки в Україну та інших витрат, заповів передати (це майже 26 тисяч долярів) Василеві Косогору для осередку ОУРДП в Чикаґо.

За частину тих грошей видано 1997 року в Україні велику книгу (900 сторінок) „Українська Революційно-Демократична Партія (УРДП–УДРП), збірник матеріялів і документів". У ній поміщено дані про з'їзди УРДП, пресові органи, Фундацію ім. І. Багряного, крайові комітети в різних країнах, братні організації ОДУМ, ТОП, ДОБРУС, СУЖЕРО, Леґіон Симона Петлюри та ін. За 2,100 дол. куплено для телевізійної комп'ютерної системи централі „Просвіти" електротрансформатор та дано одну тисячу долярів на купівлю дзвонів для новозбудованого Михайлівського собору в Києві. Решту грошей, близько 6 тисяч долярів, ще має на своєму рахунку Василь Косогор. Гроші, що були на рахунку осередку, після припинення діяльности партії УРДП–УДРП, в сумі 1,137.99 дол, передано скарбникові „Приятелі дітей" Ліді Шкребець.

Організація „Приятелі дітей" має філію в Дітройті та в Чикаґо. Членами її є молодь ОДУМ, СУМ-у та Пласту. Вони річно збирають багато фунтів одягу, шкільних речей, ліків, іграшок й відсилають в Україну. А тоді самі їдуть в Україну, забирають ті речі й розвозять в різні сиротинці, де роздають сиротам. В Дітройті філію „Приятелі дітей" очолює Віра Петруша, а в Чикаґо – Олександра Косогор. В управі Чикаґо є Соня Мартинюк, Марія Даль, Ліда Шкребець, Наталя Коновал та Неля Яскевич.

Дякуємо за пожертви

До каси Фундації постійно надходять пожертви для допомоги українському народові та українській державі, щоб вона якнайшвидше досягнула високого рівня економічного та політичного життя. Пожертви, що були призначені жертводавцями для сиріт-інвалідів товариства „Сузір'я" в Чернігові, на ремонт резиденції гетьмана Івана Мазепи в Батурині, на перевидання книги „Страта голодом" С. Старіва (Мирона Долота) та інші цілі, передано за призначенням.

Михайло Слабошпицький, виконавчий директор Ліґи українських меценатів, у статті „На підводорозі до третього конкурсу" в „Літературній Україні" перелічує жертводавців та дякує їм. Він, зокрема пише: *„А Фундація ім. Івана Багряного не тільки встановила свої премії для переможців конкурсу, а й дала кошти на проведення в рамках конкурсу радіодиктанту на Українському радіо (нагадаю, що торік у ньому взяли участь тисячі людей, а цього року, як запевнило керівництво Національної радіокомпанії, він відбудеться знову). Керівництво Фундації активно цікавиться всіма перипетіями конкурсу".*

Петро Лисенко, син колись активного члена осередку ОУРДП в Чикаґо Івана Лисенка, який помер 1996 року в Києві, передав Фундації українські книжки свого батька. Більшість з них вислано в різні міста України, а „Історію України – Руси" Михайла Грушевського в десяти книгах та „Словник української мови" в 11 томах вислано для „Просвіти" на Луганщині.

До Фундації надіслали пожертви: 200 дол. – **Оля і Петро Матули** в пам'ять своїх батьків Килини і Мусія Матулів та Варвари і Василя Дібертів; 100 дол. – **Славко Лин**, 25 дол. – **Лаврін Черко**, 20 дол. – **Віталій Шумаков** та 10 дол. – **Данило Томащук.**

Фундація щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати її своїми пожертвами, які звільнені від федерального податку США.

Дякуємо всім своїм членам, що прислали членські внески (25 дол. – річна плата) на цей рік. А хто ще не прислав прохаємо, слати на адресу Фундації, подану на цій сторінці.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу: Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005 USA

Сторінку редагує Олексій Коновал

Листи до Фундації

З ХАРКОВА:

Щиро дякуємо вам за суттєву допомогу нашому театрові у створенні вистави „Веселого Різдва, Ісусе (Вертеп)". Ваша допомога була вкрай необхідною для нас, оскільки ми отримали можливість закінчити постановку та показати її у Львові, Харкові та Києві. Якби не ваша підтримка, ми не змогли б орендувати звукову апаратуру для репетицій та, особливо, для показу вистави, що поставило б під загрозу зриву прем'єрні покази нашої роботи.

На прем'єрні покази вистави ми зібрали повні залі в драматичних театрах ім. М. Заньковецької у Львові, ім. Т. Шевченка – у Харкові, Молодому театрі у Києві. Покази відбулись з великим успіхом. Особливо цінним вважаємо те, що на показах вистави було дуже багато молоді. Це свідчить, що театральне мистецтво в Україні має потужний творчий потенціял, і ми можемо відродити кращі традиції театру Л. Курбаса, М. Куліша, І. Дніпровського та зробити український театр популярним. Для Харкова, де ситуація зі впровадженням української мови та культури загалом є досить складною та вирішується не на користь нашої рідної мови вже на рівні міської влади (про що свідчить ганебний референдум під час виборів щодо статусу української мови у Харкові), така популярність української вистави навіть серед російськомовної молоді є нашою спільною перемогою у справі популяризації та вирішення проблеми престижності української культури.

Світлана Олешко, Тетяна Пилипчук та весь колектив театру-студії „Арабески"

З ТАТАРСТАНУ:

Українське товариство „Вербиченька" міста Нижнькокамська щиро дякує Фундації ім. І. Багряного за підтримку українського руху у далекому Татарстані. Гроші на комп'ютер ми одержали, його купили, встановили, і перший лист на ньому друкуємо вам. Ваш подарунок – це не тільки матеріяльна підтримка, це велика моральна сила, яка надає творчої наснаги і натхнення працювати на користь неньки-України. Бажаємо Фундації подальшого процвітання і успіхів у нелегкій громадській роботі!

Євген Савенко,
голова товариства

З КІРОВОГРАДУ:

Управлінням освіти і науки обласної адміністрації та обласна організація Всеукраїнського товариства „Просвіта" ім. Т. Шевченка отримали від Фундації ім. Івана Багряного 400 примірників другого видання хрестоматії творів І. Багряного „Вірю!". Завідуючі районними відділами освіти отримали хрестоматії". Дякуємо! Адже творчість Івана Багряного – справжній приклад служіння українському народові.

Андрій Іванко,
голова обласної „Просвіти"

Книжки на продаж

Останнім часом вийшло три книги Івана Багряного „Під знаком скорпіона" – 15 дол., в якій поміщено поезії, прозу та публіцистику й відомий памфлет „Чого я не хочу повертатися до СССР?", „Золотий бумеранг" – 25 дол., який містить вірші, поеми, роман, сатири, поезії та казки для дітей („Казка про лелек та Павликамандрівника", „Телефон" та „Роман Скалька", „Аньтон Біда – герой труда"), хрестоматія творів І. Багряного „Вірю!" – 20 дол., яка призначена для учнів середніх шкіл, студентів та усіх тих, кому небайдужа доля України. Є також дві книги Василя Гришка – „Ukrainian Holocaust 1933" – 12 дол. англійською мовою та „Карби часу" – 25 дол., частина перша, яка містить історію перебування автора в ОУН (бандерівців), а пізніше в УРДП, партії І. Багряного.

Вищезгадані видання можна придбати в Фундації, висилаючи чек на адресу: Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL. 60005 USA.

УКРАЇНА І СВІТ

Замість української радіопрограми введено вірменську... російською мовою

ОДЕСА. – Національна Рада з питань телебачення й радіомовлення України знову продемонструвала дивну позицію. В Одесі, де у ФМ-етері українську мову не почути, позбавлено ліцензії Одеське обласне державне „Радіо на Троїцькій". Її передано російськомовному товариству „Вірменське радіо – Україна" зареєстрованому у столиці України.

І хоча в Одесі працюють вже два „Вірменських радіо", жодне з них не має відношення до вірменської діяспори в Одеській області.

Згідно з перевіркою, яку провела Національна ж Рада, її представництво в Одесі у квітні – травні, у „Вірменського радіо" в етері – нуль відсотків української мови і одна й одна десята відсотка вірменської мови.

У конкурсі за ФМ-частоту, де вело мовлення й Одеське обласне державне україномовне радіо, брали участь одинадцять телерадіокомпаній з Одеси, Києва, Донецька та Харкова. Одеське обласне радіо, за словами її головного редактора Сергія Комара, мало першочергове право на ліцензію, бо вже працювало на цій частоті і було україномовним. Саме тому останнє рішення було несподіваним.

До речі, заяву про надання частоти у ФМ-етері мали б розглядати протягом місяця, а не року, як було у цьому випадку.

Працівники Одеського обласного державного радіо вже звернулися до Президента України.

Сергій Комар розповідає: „Ми не згодні з таким рішенням Національної Ради. Уже підготовлено позов до господарського суду міста Києва. Ми вважаємо, що порушено наші права. Ненормальною є ситуація, коли україномовне державне радіо добивається права на існування через суд. ФМ частоти були єдиною перспективою розвитку обласного радіо, яке має понад 70-літню історію. У жовтні 1999 року з 70-літтям нас привітав Президент України Леонід Кучма. Ми звернулися до Президента з проханням підтримати нас і у цю тяжку хвилину не допустити закриття радіо. Прикро, але рішення це було прийнято у передодень Свята Конституції України. Хіба можливо, щоби таке творилося у нашій державі?"

Якщо рішення Національної Ради з питань телебачення й радіомовлення залишатиметься в силі, з ФМ-етеру Одеси українська мова зникне остаточно.

Працівники ж обласного державного радіо переконані, що зформований Національною радою радіоетер не буде працювати на державу Україна.

Ігор Столяров
Радіо „Свобода"

Почесний член Пласту України

САМБІР, Львівська обл. – За рішенням Крайової Пластової ради України від 17 листопада минулого року громадському діячеві і доброчинцеві Іванові Стебельському надано звання „Почесний член Пласту - Національної скавтської організації України".

Вручення грамоти і саме проголошення відбулося у Самборі (Львівщина) з нагоди 90-ліття Пласту.

Новий Почесний член Пласту став четвертим з черги, удостоєним цієї нагороди, поряд з Ігорем Юхновським, Віктором Ющенком, головою „Просвіти" Львівщини і великим симпатиком Пласту Ярославом Пітком.

Іван Стебельський ніколи не був у Пласті. Коли він вступив до Дрогобицької гімназії, якраз в цей час було заборонено Пласт, але незабутні лекції він одержав від професора Івана Чмоли, який був співзасновником організації.

Від 1935 року І. Стебельський продовжив навчання у Львові, де був студентом Вищої торговельної школи. Там через членство в українському студентському спортивному клюбі, він у 1937 році став членом ОУН, пізніше брав участь у збройній боротьбі за Карпатську Україну.

І. Стебельський був учасником похідної групи ОУН у східних областях України, а під час їхньої окупації гітлерівцями повернувся до Борислава, де організував торгово-виробничу спілку, сприяючи українським національно-патріотичним силам. Під час німецької окупації краю він врятував життя відомому пластуну, провідникові УПА на псевдо „Хрін" – Степану Стебельському. У 1951 році І. Стебельський приїхав до США, де став ініціятором і учасником багатьох українських проєктів.

Іван Стебельський приділяє значну увагу Пласту, надаючи фінансове сприяння станицям Борислава, Дрогобича, Самбора, Старого Самбора, допомагаючи у проведенні таборування від станичного до обласного рівнів. Саме він зробив найбільший даток на виготовлення пластового прапора 61-го юнацького куреня ім. Олександра Тисовського, згодом урочисто освяченого кардиналом Любомиром Гузаром на подвір'ї Собору св. Юра у Львові. Він допоміг у розвитку обласної таборової оселі в урочищі Левурда, передавши для потреб молоді спортивний інвентар і туристське спорядження вартістю 450 долярів.

Нині 87-річний І. Стебельський продовжує свою патріотичну працю.

Юрій Леськів

Іван Стебельський (сидить третій праворуч у першому ряді) серед пластунів та прихильників організації в Самбірському Музеї „Бойківщина" (травень, 2002 року).

МІЖНАРОДНИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ВЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА І КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

Управа Міжнародного Благодійного Фонду Вячеслава Чорновола складає щиру подяку всім жертводавцям, які причинилися до підтримки завдань Фонду – увічнення пам'яті національного героя та будівничого Української Держави, Вячеслава Чорновола і поширення його політичних і етичних принципів. Президент Фонду, Атена Пашко також дякує Координаційному Комітетові Допомоги Україні за сприяння в переведенні збірки на ту ціль.

Крім численних і успішних заходів, що вже завершено в ділянці увічнення імені Вячеслава Чорновола, Фонд готує до друку фундаментальне видання – десять томів його журналістичної, наукової та політичної спадщини. Перший том, з допомогою нижче названих жертводавців, вже друкується і праця рівночасно проходить над 2-им і 3-им томами.

Список достойних жертводавців ч. 1

Балабан Емілія – 100 дол., Баранецький Володимир і Христина – 250 дол., Бойчук Степан – 500 дол., Бурачинський Богдан і Мирослава – 300 дол., Дейчаківський Микола і Надія – 100 дол., Кап Юрій – 100 дол., Координаційний Комітет Допомоги Україні – 500 дол., Кравчук Наталія – 100 дол., Кузик Дарія – 100 дол., Лисогуб Володимир – 25 дол., Н. Н. – 25 дол., Ненадкевич Микола і Діонізія – 50 дол. (в пам'ять Бориса Бзового), Пантелюк Осип – 100 дол. (в пам'ять Б. Бзового), Прокоп Мирослав і Люба – 100 дол., Українська Федеральна Кредитова Спілка у Рочестері – 250 дол., „Самопоміч" Асоціяція Українців Америки, Нюарк – 550 дол., Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч", Нюарк – 500 дол., Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч", Нью-Йорк – 1,000 дол., Сендзік Віра – 50 дол., Смик Роман – 100 дол., Федеральна Кредитова Кооператива СУМА, Йонкерс – 500 дол., Ткачук Богдан і Ореста – 250 дол., Фіращак Осип – 100 дол., Ястрембський Володимир – 100 дол., дивіденди – 191 дол. Разом 5,941.00 дол.

Зібрані фонди переслано до М. Б. Фонду Вячеслава Чорновола, який прислав розписку одержання, з подякою усім жертводавцям, та проханням допомогти у виданні дальших томів праць цього подвижника незалежности України. Бажаючих дальше підтримати цей історичний задум просимо ласкаво слати датки до скарбника ККДУ на адресу Bohdan Hajduczok, 16 Manger Rd. West Orange, NJ 07052.

Датки на ту ціль, вплачені до ККДУ є звільнені від податку.

Представники М. Б. Фонду Вячеслава Чорновола у США

Володимир Баранецький, Богдан Бурачинський, Богдан Ткачук

Комуністи продовжують антиукраїнську пропаґанду

В сучасній Україні доктрини комуністичної ідеології активно пропаґуються через Інтернет, який став для видавців і редакторів не тільки доступним, оперативним, а й дешевим джерелом інформації, бо можна безкоштовно брати до газети готові до друку статті. І це добре знають комуністи, зокрема народний депутат України Юрій Соломатін, який через електронні засоби масової інформації поширює свою статтю „Природа сучасних проявів колябораціонізму в Україні". Дещо науковоподібний заголовок статті насправді супроводжує політичний памфлет, спрямований проти учасників української визвольної боротьби – вояків УПА і Дивізії „Галичина".

Хто ж такий Юрій Соломатін? Він народився у 1937 році, в Саратові, на Волзі. У Москві закінчив геолого-розвідувальний інститут. В Україні живе і працює від 1964 року. Тепер – член Центрального комітету Комуністичної партії України, перший секретар Київської обласної організації цієї партії.

Приводом до написання стала спроба міської ради Івано-Франківська надати місцевим учасникам бойових дій пільги, якими користуються ветерани Червоної армії. Щоб довести не тільки безправність, а й моральну осудливість таких спроб, Юрій Соломатін спирається на монографію російського військового історика з Академії військових наук д-ра М. Семиряги „Колябораціонізм. Природа, типологія і прояви в роки Другої світової війни".

Зі статті Юрія Соломатіна важко збагнути, де йдеться про його власні думки, а де викладається точка зору М. Семиряги. Вочевидь, обидва займають єдину позицію. Спершу Ю. Соломатін осуджує робочу групу Інституту історії НАН України, яка на чолі з проф. Станіславом Кульчицьким за дорученням Кабінету міністрів України вивчає діяльність ОУН-УПА в роки Другої світової війни. Автор статті не полемізує з висновками групи, обмежуючись критикою самого С. Кульчицького, який раніше був „співцем соціялістичної індустріялізації в Україні". Чи це може стати перепоною для об'єктивної діяльности робочої групи в даному питанні? Але одну тезу Ю. Соломатін усе ж вихопив з публікацій С. Кульчицького, а саме тезу про те, що „ми – єдиний народ, хоча впродовж шести століть український схід розвивався окремо від заходу". Отут вже Ю. Соломатін дав волю фантазії. З цієї тези він робить висновок, що західні українці ніколи українцями й не були, а тому не змогли належно оцінити здійсненого „у 1939 році завдяки Червоній армії повернення Галичини до складу історичної Батьківщини: Київської Руси – УССР". Не збагнувши свого щастя, вони заходилися „збройно боронити життєустрій чужої держави, а не життєустрій своєї матері-України, яка прийняла їх у свої обійми". Юрій Соломатін сумнівається у правомірності віднесення галичан до українців. В усякому разі він припускає таку можливість тільки за умови тривалого їх перевиховання. Те, що вони, галичани, зовсім інші, виявилося й минулого року, коли вони, пише Ю. Соломатін, „зі запалом, вартим кращого застосування, цілували руку і пантофлю Папі Римському під час його візити в Україні".

Далі у статті зроблено спробу обґрунтувати тезу про те, що формування ОУН-УПА були колябораціоністами на боці Гітлера, а тому „не можуть розглядатися як патріоти". Від часів Другої світової війни Ю. Соломатін прокладає місток до сучасности і пише, що сучасними колябораціоністами стали в Україні „представники самозваної національної еліти, які виконують ролю інформлакеїв нових заокеанських господарів". І далі: „Ці угрупування сучасних колябораціоністів займаються маніпулюванням колективною свідомістю свого народу, перетворенням його на рабів, на слухняну і покірну отару, яку можна вести не тільки до Европи, а й куди завгодно. Імена цих політичних бандитів відомі. Суд народу над ними ще попереду".

Стаття Ю. Соломатіна мимоволі повертає читача до ідеологічних настанов сталінського часу, коли НКВД, розгорнувши в Галичині „гарячі обійми", почало перевиховувати „інших галичан" на „совєтську еліту". Виступаючи проти „колябораціонізму" ОУН-УПА Ю. Соломатін не помічає, що заперечує власну тезу, коли пише: „Ліквідувати колябораціонізм можна лише за умови, коли вояк і громадянин вважатиме суспільний устрій своєї країні справедливим, а його захист розглядатиме як свій першорядний обов'язок". Немає сумніву, що в Галичині ніхто не міг у 1939 і наступних роках вважати комуністичний устрій справедливим і прагнути його утвердження. Найсміливіші стали до боротьби з ним в ім'я майбутнього України.

Л. Хмельковський

В Україні немає економічної свободи

ВАШІНҐТОН. – Згідно з даними міжнародного економічного дослідження, опублікованого у Сполучених Штатах, серед країн світу Україна посідає одне з останніх місць за ступенем економічної свободи.

Доповідь „Економічна свобода у світі" підготовали американський консервативний дослідницький інститут Кейто і канадійський Інститут Фрейзера. Згідно з даними економістів, Україна є однією з країн з найнижчою свободою економічних дій. Вона перебуває на 119 місці, або на п'ятому – з кінця списку, випереджаючи лише такі країни як Алжир, Ґвінея-Біссау, Бурма і Демократична Республіка Конґо. На першому місці – Гонконґ, а за ним ідуть Сінґапур і США. Серед 123 країн дослідження Росія перебуває на 117 місці, Румунія – на 114-му, а Китай – на 101. Дослідження не вивчало такі країни як Куба і Північна Корея – за браком даних. Крім канадійських та американських науковців, у підготуванні доповіді брали участь наукові заклади 54 інших країн. Ступінь економічної свободи досліджується за 37-ма параметрами. Доповідь інститутів Кейто і Фрейзера підготовано уже вшосте.

Бі-Бі-Сі

Що можна і треба зробити в Україні

Набутий досвід праці на державній службі та природна схильність до аналізи суспільно-політичних явищ спонукали мене написати цю статтю, виклавши в ній погляд на сучасне українське громадсько-політичне життя і на причини неґативних явищ в українському суспільстві, а також на можливий шлях виходу з нелегкої ситуації.

В цей важливий період утвердження української державности існує загроза створення штучних умов для домінування окремих політичних сил, які здебільшого є антидержавними, – шляхом розвалу економіки в політично найактивніших реґіонах.

На відміну від інших розвинутих держав, соціяльно неоднорідне суспільство в Україні характеризується множинною полярністю політичних сил. Наслідком історичних обставин є поділ України на три політично активні реґіони, а саме: на заході переважають праві сили; в центрі – центристські, а на сході – ліві.

Найменшим за кількістю населення і найбільш політично активним та демократично орієнтованим є західній реґіон України, який охоплює територію восьми областей з центром у Львові. Найактивнішими є Львівська, Івано-Франківська та Тернопільські області. І не дивлячись на те, що цей реґіон України – найменший за кількістю населення, він може бути стабілізатором політичної ситуації в цілій Україні і помітно впливати на розвиток позитивних процесів у державі.

Добре розуміючи це, антидержавні сили створюють такі умови, щоб на заході України промисловість зовсім не працювала і щоб цей реґіон не мав інвестицій. В основному інвестиції вкладаються у східній реґіон України, де проживає електорат комуністів і соціялістів. Така ситуація є вигідною для лівих сил, бо сприяє виїзду зі заходу нашої держави найбільш активної і політично свідомої частини населення за кордон в пошуках заробітку, щоб прогодувати свої родини.

А в результаті відбувається послаблення політичного впливу на ситуацію в державі, відтак – послаблення незалежних профспілок та партій правої орієнтації, які не мають коштів для своєї статутної діяльности і не завжди можуть зібрати членські внески, бо більшість громадян України не має грошей. Але вихід з такої ситуації є, і для цього потрібен вплив такої держави, як Америка, та західної української діяспори, який мав би бути спрямований на вкладання інвестицій в західній реґіон України у вигляді технологій з автомобілебудування, комп'ютерної техніки, телерадіоапаратури, сільськогосподарських механізмів, а також у галузі легкої та харчової промисловости.

Це повинні бути кредити, але не у вигляді грошової маси, а в наданні технологій, бо якщо людині, в якої голодна родина, дати гроші, то якою б порядною та людина не була, вона в першу чергу нагодує свою сім'ю, а проївши гроші сьогодні, завтра вона підприємництва не збудує.

Йдучи на такий крок, спочатку слід створити льокальні експертні групи, які б здійснили аналізу ситуації в кожній області і запропонували проєкт вкладення інвестицій. Необхідно домогтися, щоб трудова зайнятість працездатного населення Львівської, Івано-Франківської та Тернопільської областей була доведена до 95 відсотків, Волинської і Рівенської – не менше 85 відсотків, Закарпатської, Чернівецької та Хмельницької – не менше 75 відсотків.

Отримавши такий результат, населення західних областей України зможе знову активізуватись і за чесно зароблені гроші профінансувати і незалежні профспілки, і партії правого спрямування, відновивши при цьому рівновагу в суспільстві шляхом посилення політичного впливу на ситуацію в Україні. Для кращого вивчення ситуації на західних теренах України та вирішення багатьох проблем, які сьогодні існують, було б добре відкрити американське консульство у Львові, як це вже зробили інші держави.

Богдан Волощук,
Нью-Йорк

Перший міжнародний симпозіюм з проблем українського театру

В листопаді ц.р. в Києві відбудеться Перший культурологічний міжнародний симпозіюм „Українська театральна діяспора в контексті державної мови та культурної політики", який проводять Міністерство культури і мистецтв України та Всеукраїнське товариство ім. Т. Шевченка „Просвіта". Симпозіюм передбачає наукову конференцію, фестиваль професійних та аматорських театрів української діяспори, майстер-кляси зі сценічної мови, руху та майстерности актора, ознайомлення зі здобутками сучасного театрального мистецтва України.

Оргкомітет забезпечує учасників безкоштовним проживанням, харчуванням та участю у всіх культурно-мистецьких заходах. Квитки на приїзд до України і повернення купують самі учасники.

Довідки про чисельність делегацій, умови приготування тез доповідей, анкети, відео, фотоматеріяли можна дістати поштою з адресою: Пацунов В., вул. Річкова 4, кв. 401, Київський театр „Золоті ворота", Київ-01135, Україна, тел./факс 38(044) 216-4162, тел. 38(044) 565-6348, електронна пошта: theatre@goldgate.kiev.ua

Оргкомітет

Треба повернутися, щоб уникнути польонізації

Поряд з проблемою визнання Акції „Вісла" урядом і суспільством Польщі за акт переслідування і денаціоналізації української меншини постає проблема повернення українців на землі їх прадавнього поселення. Про це – розмова кореспондента польської газети „Nowy Dziennik" Влодзімєжа Кнапа з секретарем Союзу українців у Польщі Петром Тимою 14 червня 2002 року.

– Союз українців у Польщі заохочує польських громадян українського походження переселятися з західної і північної частини країни на терени південно-східніх воєводств. Навіщо?

– Передовсім, тому що українській молоді усе більше загрожує польонізація. Віддалення від малої батьківщини призводить до занепаду у них (у дорослих теж) усвідомлення національної приналежности. Хочемо передовсім відродити у них пам'ять землі предків.

– Як це виглядатиме практично?

– Ми хочемо навчати нашу молодь історії, але не тієї трагічної, післявоєнної. Ми хочемо дати їй знання про українську культуру на тій основі, якою є пам'ятки сакральної архітектури. Ми очікуємо, що принаймні частина українців повернеться на землі батьків.

– Проте повернення українців на ці землі триває від 1956 року?

– Так, але темпи нас не вдовольняють.

– Чи Союз українців розраховує у цьому на фінансову допомогу польської держави?

– Ні. Ми не маємо жодних ілюзій щодо такої допомоги. Після 1989 року українська меншина фактично не має підтримки. Не допоміг нам і парлямент. Досі позитивно роглядалися тільки питання повернення майна Греко-Католицької і Православної Церков. Індивідуальні особи і громадські організації залишені напризволяще.

– Чи ви вважаєте, що польонізації українців не станеться, якщо вони повернуться на східні землі Польщі?

– Вважаю це одним з елементів гальмування асиміляції. Хоча й не вважаю, що станеться масове повернення.

– Але поява хоча б кільканадцяти тисяч українців у Перемишлі і його околицях може викликати напруження у взаєминах українців і поляків?

– Вважаю, що емоції і страхи, які переживала польська спільнота, переважно у Перемишлі, у половині 1990-их років, не повинні повторитися. Але багато залежатиме від засобів масової інформації, від передання ними взаємин між українцями і поляками. А також від влади. Буде недобре, якщо влада знову не реаґуватиме на прояви крайнього польського націоналізму.

– Обидві сторони звинувачуються у націоналізмі...

– Але серед поляків усе ще переважає однобічне уявлення про українців. Вони вбачають у нас тільки єдиних винних у конфліктах між обома націями. У південно-східній Польщі заборонено вести мову про те, як після війни підрозділи Війська Польського вбивали мирне українське населення. Донині особи, які скоїли вбивства мирного українського населення, зокрема у селах Завадка Мороховська, Люблінець чи Терка, вважаються „героями боротьби з бандами УПА".

– Бо поляки на сході мають гірку пам'ять про УПА...

– Знаю, але це не означає, що поляки за усе зло мають звинувачувати тільки нас, українців з Польщі. Добрі і злі люди були по обидва боки, жертви були обопільні.

– Яка чисельність української меншини у Польщі?

– Ми налічуємо близько 150 тис. осіб. Але частина українців не призналася до свого походження під час цьогорічного перепису, окрім мешканців великих міст. Багатьом невигідно визнавати себе українцями у Польщі. Усе ще побутує сильний неґативний стереотип українця. Люди бояться втратити працю чи зазнати товариського остракізму.

Відгомін з України на допомогу від ЗУАДК-у

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. – Віра Принько, представниця ЗУАДК-у у Києві на центральну, східну, південну й північну Україну, взяла участь у річній нараді дирекції ЗУАДК-у.

У Львові діє друге представництво ЗУАДК-у, очолюване Андрієм Дидою. Обидва представництва дбають, щоб всі надіслані від ЗУАДК-у матеріяли дійшли за призначенням.

Звітуючи на нараді, Віра Принько передала привітання від тих, кому допомагає ЗУАДК. Зокрема від мешканців села Грушівки в Криму. Далеке це українське село від центральних областей, але й сюди надійшла допомога з Америки. Звідти, з трьох українських сіл в Криму, Віра Принько повезла 20 дітей і підлітків на Волинь, до Дубна, де їх запросили люди на свято Великодня. Враження передають рядки їхніх листів: *„Я ніколи не думала, що в Україні живуть такі добрі люди. В Дубні взяла мене до себе сім'я, що полюбила мене, як дочку. Я допомагала їм складати кошик до свячення в церкві і він був, мабуть, найкращий з усіх. У церкві нам було так радісно, що Христос воскрес! Усі раділи! Я дякую ЗУАДК, що дав нам пережити цю радість".*

Учениця 10-ої кляси Любов Артимова пише в листі про ту радість, яку відчула в Дубні, збагнувши велич Божого Воскресіння: *„Ми бачили як ретельно люди готуються до цього свята, як гарно розписують писанки, печуть паски. Вночі, на Всеношній, було багато молоді, зокрема чоловіків. У нас в Криму молоді чоловіки не ходять до церкви".* Інша учениця – Катерина – пише: *„Я на наступний рік обов'язково розпишу писанки і піду святити до церкви паску і крашанки. Ви відкрили мені нових друзів і нове Свято".*

Учень Денис висловлює свої враження з побуту на Волині: *„Був усю ніч в церкві, співав (уперше!) разом з усіма „Христос Воскрес". Я ніколи так не радів, як на Волині. На другий рік я обов'язково з мамою піду до церкви на Великдень. І українською говоритиму більше. Нехай би люди з Дубна приїхали колись до нас на свята і показали всім, як вони святкують".*

З розповіді Віри Принько ми відчули існування двох верств України – заможних, привілейованих людей, і убогої інтеліґенції, яка вдячна за допомогу з-за океану.

Н. Пазуняк

Під час Великодня діти зі Сходу їдуть на захід України...

КИЇВ. – Як вже склалася традиція, під час минулих Великодніх свят Координаційний комітет допомоги Україні подбав за відпочинок у Галичині дітей зі Сходу та Півдня України. Триста дітей із Дніпропетровської, Донецької, Харківської, Запорізької областей та Криму їздили на захід України відпочити. Але не лише відпочити.

Поїздка дітей, яку організував Інститут державности та демократії, за фінансовою підтримкою ККДУ, була особливою саме тому, що відбувалася під час Великодніх свят. Адже на сході народні та церковні традиції в значній мірі втрачені. Дітей прямо на вокзалі зустрічали у Львові, Тернополі та Івано-Франківську, із хлібом сіллю. В сім'ях, де їх розміщували, дітей годували народними стравами. Залучували до малювання писанок. Для дітей цей приїзд – велика втіха. Вони і не уявляли, що українці мають так багато і такі гарні традиції.

В таких умовах діти дуже швидко здружуються. А відтак захоплено пишуть про свою поїздку, хоч їм важко передати словами те, що вони побачили і почули. Вражає дітей батьківське і материнське ставлення до них. Приймають їх у сім'ях, як своїх дітей. Гостинність – це також традиція українців.

І знову сльози перед від'їздом. І знову обмінюються діти адресами, тому що їхня поїздка не закінчується з Великодніми святами. Листування триває, і чимало з тих дітей, хто бували на Галичині, повертаються туди самі наступного року або запрошують до себе своїх нових друзів.

Саме через збереження і передання наступним поколінням народних традицій створюється невидний ланцюжок, що об'єднує схід і захід України.

Іван Лозовий,
президент Інституту державности і демократії

...але й з заходу на схід

КИЇВ. – Напередодні Великодніх свят на запрошення дирекції Київської школи ч. 97, що носить ім'я Олени Теліги (школа розташована поблизу Бабиного Яру, у якому була розстріляна Олена Теліга), з екскурсією до столиці України приїхали учні і вчителі зі школи села Криворівня Верхівнянського району Івано-Франківської області. Завдяки частковій фінансовій допомозі з боку Київської міської ОУН гості з Прикарпаття мали можливість оглянути столицю. Частіше буває, що дітей зі східної України запрошують у її західні області, а тепер було навпаки – діти з Галичини приїхали до Києва.

На останній день від'їзду гостинні господарі школи організували зустріч школярів з провідником Київської ОУН Павлом Дорожинським. Школярі почули виступи тих, завдяки кому вдалося зберегти пам'ять про Олену Телігу. Експонати в шкільному музеї справді безцінні. Адже після розстрілу О. Теліги і її побратимів у лютому 1942 році знімки з родинних альбомів зберігалися у Музеї визвольної боротьби України в Празі. З окупацією Чехії в 1945 року вони потрапили до архіву кіно-фотодокументів у Києві, де й були недоступні для дослідників упродовж більш ніж п'яти десятиріч. Слушним був заклик провідного спеціяліста Державного музею літератури України Катерини Криворучко до дітей з Прикарпаття вивчати історію рідного села. Адже в Криворівні бували І. Франко, В. Стефаник, І. Труш, Олександер Олесь з малим сином, майбутнім поетом, вченим і визначним та провідним діячем ОУН Олегом Ольжичем.

Сергій Брунь

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Королева світової опери

НЬЮ-ЙОРК. – Виступ Марії Ґулегіної в „Метрополітан-опері" 8 і 12 травня в опері Дж. Пуччіні „Тоска", був правдоподібно, короною її виступів у провідних театрах світу.

Розповідаючи про цю оперу, не можемо не поминути й великого співака в малій ролі – баса Павла Плішку, який довів, що й в епізодичній ролі паламаря може бути подиву гідним.

Блискучий успіх Марії Ґулегіної у першій виставі був тільки вступом до значно глибшого захоплення публіки в другій, повторній виставі „Тоски" 12 травня. Місця в театрі були випродані, а ще „Тоску" трансльовано зі сцени для шанувальників, які перебували вдома.

Лючіяно Паваротті, на жаль, через хворобу, замінив інший тенор – Ф. Касанова, а в другій виставі – Сальваторе Лічітра. Марія Ґулегіна доброзичливо допомагала молодому тенорові на сцені, до чого він і сам признався у пресі („Нью-Йорк Таймс" від 15 травня). Американська преса дала високу оцінку виступові М. Ґулегіної і баритонові Дж. Морісові.

Слід очікувати, що цю саме „Тоску" театр видасть на відео або як компакт-касету.

Теодор Терен-Юськів

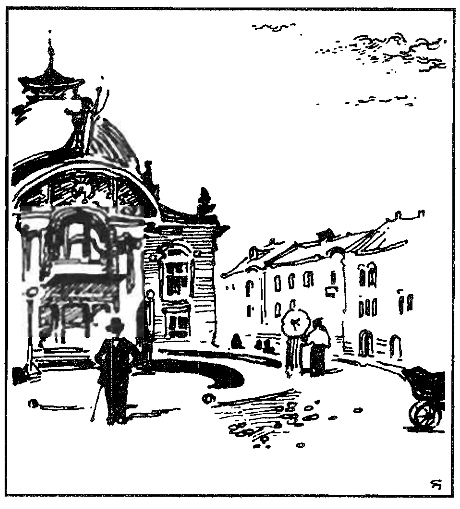
Кращі фільми – війську України

КИЇВ. – Головному управлінню виховної роботи Міністерства оборони України передано 10 відеокасет з фільмами-лавреатами кіноконкурсу 2001 року, які розповідають про українців діяспори.

Кошти на виготовлення касет надала Крайова Управа Братства колишніх вояків 1-ої Української дивізії „Галичина" УНА в Канаді. Фестивалю сприяють також акційні товариства Києва.

Кіноконкурс є одним із заходів міжнародного фестивалю „Нашого цвіту – по всьому світу", що його від 1999 року проводить Інститут досліджень діяспори. Колишні дивізійники висловили бажання подарувати касети українським воякам. Їх передано до військових частин, дислокованих в найзросійщеній частині України – Криму.

Ігор Винниченко,
голова секретаріяту Фестивалю

Журналіст Жан Макаренко з Чернівців надіслав до „Свободи" відбиток старої гравюри з зображенням міського театру. Починаючи з 1884 року Театральне товариство міста на чолі з урядовим радником Еріхом графом Кільмансеґом поклало собі за мету збудувати солідний театральний будинок. Театр повинен був уміщати 813 глядачів. Будівельні роботи почалися у 1904 році і були завершені у 1905 році. Давні малюнки видруковано вдруге у Чернівцях у 1997 році з ініціятиви Н. Ярмольчука.

Конкурси, виставки, нагороди

Лавреатами нагороди імені Євгена Чикаленка за 2001 рік стали Станлі Пітерсон (Канада), о. Іван Шевців (Австралія) і Володимир Берсенєв (Україна).

Цю нагороду заснувала п'ять років тому Ліґа українських меценатів. Вона присуджується за самовіддану благодійну діяльність, що сприяє національному відродженню в Україні.

Станлі Пітерсон пожертвував на другий Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика 55 тисяч канадських долярів. Громадянин Австралії о. Іван Шевців 1996 року передав до Богословської академії і Духовної семінарії у Львові бібліотеку з 5 тисяч томів, профінансував видання більше 30 українських книжок, створив Фундацію свого імені в Українському Католицькому університеті (Рим), яка фінансує видання наукових творів, а також фінансово підтримує бідних студентів.

Володимир Берсенєв – директор Інституту проблем болю в Києві, лікар-невропатолог вищої категорії, автор монографій і навчальних посібників. Інститут проблем болю повернув до активного життя понад 30 тисяч хворих. В. Берсенєв успішно лікує хвороби хребта, а також дитячий церебральний параліч.

Нагорода імені Євгена Чикаленка буде вручена лавреатам напередодні Дня Незалежности України.

Прес-служба
Ліґи українських меценатів

* * *

На Літературний конкурс СФУЖО ім. Марусі Бек надійшов 41 твір , зокрема з України – 35 творів, зі США – 5 і з Канади – 1. Висліди конкурсу будуть оголошені на бенкеті VIII Конгресу СФУЖО 26 жовтня цього року в Торонто. Також під час конгресу, який відбудеться 23-27 жовтня ц.р., заплановано провести виставку творів жінок-мисткинь. Заохочуємо мисткинь з цілого світу взяти участь у виставці, яка відбудеться у ґалерії Канадсько-української мистецької фундації.

Докладні інформації можна дістати до 1 вересня ц.р. у канцелярії СФУЖО за адресою: 2118 A Bloor Street West, Suite 206, Toronto, ON M6S 1M8, Canada. Тел.: (416) 762-2066, факс (416) 762-2077.

Екзекутива СФУЖО

Квінтесенція нашого суспільного життя

На II Київській міжнародній виставці-ярмарку, що відбулася у травні 2002 року, журі конкурсу „Краще видання нової доби" нагородило дипломом першого ступеня в номінації „Краща книга 2001 року" видання „Тисяча років української суспільно-політичної думки" (Вид. „Дніпро", 9 томів, 14 книг).

Ідея цього видання, що обіймає суспільно-політичний досвід нашого народу, прийшла від проф. Тараса Гунчака, котрий ще перед тим видав подібний тритомний збірник „Українська суспільно-політична думка в 20 столітті". (Сучасність, 1983), який уклав разом із Р. Сольчаником.

Нове видання науково-популярне, бо йшлося, щоб пам'ятки та й взагалі розгляд історії української суспільно-політичної думки став доступний для широкого загалу. Головою редколеґії і науковим редактором видання став проф. Тарас Гунчак. Окремі томи великого видання редагували науковці Василь Яременко, Оксана Сліпушко, Валерій Шевчук, Тарас Гунчак, Володимир Литвинов, Юрій Шаповал, Роман Сольчаник. Вони виконали упорядкування, переклади, склали науковий апарат, написали передмови.

Усі томи позначені 2001 роком, хоча праця захопила трохи й 2002 року. Презентація вібулася в Будинку вчителя в Києві, 18 січня.

З приводу нового видання Валерій Шевчук писав в „Українській культурі" „Перша мета, яку поставили перед собою упорядники подати повний спектр суспільної думки, не оминаючи складностей і подаючи не лише високі зразки нашої мудрости, які, зрештою, і скеровували українців до національного самопізнання, але й мислення, так би мовити, манівцеве, хибне чи навіть нам шкідливе, яке зводило націю з прямої дороги самоусвідомлення та державотворення.

Знати це важливо, адже нам тепер, коли існуємо в незалежній державі, належить якнайповніше усвідомити свою не лише високість, але й малість; те, що, як сказав І. Франко, нам „дух рвало до бою", і те, що нас зневолювало й знесилювало.

Основу видання складають автентичні пам'ятки, але не минаються увагою й такі, які вважаються підробками чи стилізаціями, тобто твореними у пізніші часи, але з політичною метою і для потреб тих пізніших часів.

Побіч історичних документів – літературні твори того часу, а саме: поезії, поетичні виклади історії та ідей, листи, утопічні трактати, повчання, осмислення минулого й теперішнього, державотворчі проєкти, полемічні писання й послання, заклики, звернення, духовні заповіти, напучення, чолобитні, промови, соборні грамоти, накази, передмови до книг, шкільні статути, ухвали, інструкції послам, договори, пропозиції, панеґірики, статті на гетьманство, пакти й комісії, донесення, звернення тощо".

Кожне державне формування в Україні супроводжувалося появою певного числа мислительних пам'яток. Так, ідея Козацької держави випливала з ідеї князівської, у певні часи поєднуючись із нею і втілюючи ідею князівства на козацькому тлі. Але, виявляється, цій акції передував цілий процес, основні віхи якого через дослідження та документи зголошено.

Ідея незалежної України і рух до незалежности в козаків уперше зголошується усно Б. Хмельницьким, але на юридичному рівні, у формі документу, з'являється у П. Дорошенка і здобуває свій цікавий рух у часі через Петрика та Мазепу. Все це докладно розглядається у виданні.

Так само широко розглядається система ідей середньовіччя із виходом на ще давніші позиції, тобто починаючи з епохи античних цивілізацій в Україні, йдучи до раннього середньовіччя і продивляючись віхи його розвитку із встановленням та утвердженням Київської держави. Тут розкрито світську та церковну ідеологію, ставляться питання державотворення та світобачення, кладуться політичні розмисли, йдеться про творення і встановлення морального статусу в середньовічному суспільстві, також питання поточної політики, з'явлено ідеологію тих чи інших князів.

У документах XIX і XX століть йдеться про просвітницьку ідеологію, масонську, з романтичним світоглядом, народницьку, національно-соціялістичну, соціял-демократичну.

У наступних томах подано найрізноманітніший спектр соціяльного мислення: від з'яви радикальної партії та „Братства тарасівців" і самостійної думки – до системи ідей соціял-демократичних. Визначаються ідеї, на основі яких творилася Українська Народна Республіка, не минаючи заселення в умах українців комуністичної ідеології – від боротьбизму та укапізму до більшовизму.

Широко визначено спектр ідей міжвоєнного періоду, часу війни 1939 – 1945 років; окремий розділ висвітлює ідеологію українського руху опору в післявоєнні часи, зокрема й шістдесятників.

Останній том чи не вперше робить спробу зібрати в одне пам'ятки суспільної думки, що з'явилися у зв'язку з творенням незалежної України в перше десятиліття її становлення.

Кожна українська людина, яка хоче пізнати свій народ та себе в ньому, цього видання не обійде, бо в ньому зібрано квінтесенцію нашого суспільного буття.

Певне число комплектів нового видання ще має проф. Тарас Гунчак і їх можна придбати у нього. Ціна – 600 долярів за комплект з 14 книг. Адреса: Taras Hunchak, 15 School Avenue, Chatham, NY 07928. Tel.: (973) 635-5993.

„Українська культура",
чч. 4-5, 2002

ДАЛЕКЕ–БЛИЗЬКЕ

В'ячеслав Липинський у Шевченковім краї

11 червня минув 61 рік з дня смерті В'ячеслава Липинського – історика, політичного мислителя і взагалі дуже непересічної особистості. На жаль, його ім'я більш відоме у діяспорі США, Канади, ніж в Україні. Я вважаю цю видатну людину нашим земляком, адже наше село Русалівка ряд років було місцем його проживання.

У квітні виповнилося 120 років з дня народження В. Липинського. У зв'язку з цією датою і у нас, в Русалівці, була проведена Всеукраїнська наукова конференція, яку організували і провели Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького та Центр реґіональних соціяльно-гуманітарних досліджень при університеті. Доповідав доцент університету Віталій Масненко. Черкащина, зокрема Русалівка, відіграли в житті В'ячеслава Липинського значну ролю. Сучасний дослідник Ярослав Дашкевич навіть вважає, що саме тут в Русалівці, він сформувався як історик та політичний публіцист дореволюційних часів.

Саме у нас, в Русалівці, був маєток його дядька по матері – Адама Рокицького. І саме, на цьому кутку, де я зараз живу. Наш куток (у нашому селі село поділено на кутки), називається Задвір. Назва пішла від того, що вздовж кутка були розташовані панські будівлі (маєток, парк). Люди говорили: „Йду за панський двір". Адам Рокицький відіграв велику ролю у формуванні української національної орієнтації свого племінника.

У липні 1913 року В'ячеслав Липинський оселяється в Русалівці. Від свого дядька Адам отримує маєток – це 160 десятин землі, яка була далеко від села. Тому там, за п'ять верст від Русалівки, Липинський почав будувати власну садибу. Він був певен, що Русалівські Чагарі стануть його постійним замешканням і, облаштувавшись, він не мав наміру полишати наукової роботи. Про серйозність таких намірів свідчило те, що Липинський перевіз із Кракова до Русалівки свою бібліотеку, зібрання архівних матеріялів та рукописів. Це була найбільша приватна бібліотека в Україні з питань історії та соціології.

В'ячеслав Липинський

Саме у Русалівці 1914 року отримав Липинський повідомлення про обрання його дійсним членом НТШ у Львові. Саме у Русалівці Липинський написав свою найзнаменнішу працю „Листи до братів-хліборобів". Тут же почав працю над „Історією України", закінчив другий том альманаху про польсько-українські культурні контакти. Липинський сподівався уладнати й особисте життя: він чекав приїзду до маєтку в Русалівці дружини та доньки.

Усі ці пляни порушила Перша світова війна. З її початком В. Липинського призвано до війська. Далі настали бурхливі часи революції та державного будівництва, у яких В'ячеслав Липинський відіграв досить помітну ролю. Його маєток у Русалівці разом з бібліотекою, архівом та рукописами було знищено на початку квітня 1918 року. Кучер Левко Зануда намагався зупинити те нищення, але за те поплатився життям. Свою найбільшу історичну працю „Україна на переломі", яка вийшла в еміґрації, Липинський присвятив пам'яті мого односельчанина Левка Зануди.

Віра Оберемок,
с. Русалівка, Черкаської области

СПОГАДИ

Як виник табір у Фішбаху

До 55-річчя заснування українського табору в Німеччині у селі Фішбах коло Боденського озера у французькій окупаційній зоні.

Коли відшуміла хуртовина Другої світової війни, багато українців опинилися в таборах неповоротців в Німеччині і у Австрії. З такого табору Ляндек, в Австрії, де жило більше 4 тисячі українців, в 1947 року, в лютому, виїхало 80 осіб до Німеччини на працю в будівельній фірмі інж. Сидора Тимняка. Ця фірма розбудовувала військове летовище для французького летунства. П'ять родин, примістилися в колишньому старечому домі. Після війни в тому домі були поселені поляки і кілька родин українців, які представлялися поляками, щоб їх не забрали до Совєтського Союзу. Але, коли ми приїхали, на вхідній брамі вивісили український прапор.

Цілий бльок було передано українцям. Мій батько був комендантом цього бльоку. Крім будівельних робіт, на летовищі було багато бомб і амуніції, які ми вантажили у вагони, щоб вивезти до Франції, розмонтовували фабрику літаків. Одного дня ми вітали французького генерала Де Ґоля, який був президентом Франції.

Тоді весною 1947 року, біля Боденського озера, в селі Фішбах, постав український табір, в якому в часі війни перебували полонені Червоної армії, а між ними було багато українців. Совєтська репатріяційна комісія домагалась, щоб французи видали усіх українців до Совєтського Союзу, але цього не сталося. Громадське життя в таборі було цікаве. До табору приїздив о. Йосиф Панасюк, що жив у місті Ліндав над Боденським озером, де містився обласний провід ОУН. Найкращими і незабутніми хвилинами були чисте повітря, перебування серед чудової краси Божої природи біля Боденського озера, поблизу Швайцарії.

З часом прийшлося еміґрувати, бо будівельна фірма інж. С. Тимняка – 200 осіб з табору Фішбах та інших таборів – виїхала до Тунісу, де будували греблі на ріці Уел-Ель-Ліль. Виїхало туди 9 інженерів і будівельників. Там організували Комітет української громади, СУМ, дитячий садочок. Пізніше три родини з табору Фішбах виїхали до Венесуелі, а інші виїхали в різні країни світу.

Осип Панчишин, м. Чикаґо
(колишній мешканець табору Фішбах)

Вид на Баденське озеро (з архіву автора).

Шість синів не повернулися з війни

Важка доля випала Євдокії Чумак з Київщини. Чоловік і шестеро її синів загинули на фронтах Другої світової війни. Шість наречених не дочекалися своїх суджених. Шестеро молодих чоловіків не стали батьками. Сива матір на старість знайшла потішення в чужій дитині.

Мама Євдокії, Марія, померла, коли дівчинка була ще підлітком. Родина Чумаків на хуторі жила заможно – чотири гектари землі, коні, корови, добра хата і до столу було що подати.

Марія народила шестеро синів і дочку. Сини були такими кремезними, що на хуторі дивувалися, як тендітна Марія виносила таких велетнів, і жартували, що на дівчинку їй сили не вистачило.

При великому господарстві і купі дітей без жінки в хаті не обійтися. Через рік батько одружився зі Степанидою, якій ледве виповнилося вісімнадцять, але піти за вдівця на семеро дітей змусили дівчину злидні у батьковій хаті.

Якось на різдвяні святки приїхав до них погостювати племінник Степаниди – Василь. Хоча дівчат на хуторі було багато – карооких, повногрудих, веселих щебетух, але Василь сказав: „А наша Дунька – краща за всіх". Помовчав і звернувся до Ничипора: „Дядьку, віддайте за мене Дуньку". Ничипір дав згоду.

Свекруха зустріла молоду невістку привітно. Нова сім'я була не такою заможною, як батькова, але жилося їй добре, спокійно. Дуня була ніби за меншу доньку і молодшу сестру: її навчали прясти, вишивати, вчиняти і випікати хліб, та такий, щоб два тижні не черствів.

Якось осіннього вечора, коли дощ періщив зі снігом, Дуня з Василем поверталися додому від батька. Василь застудився. Поїли калиною, малиною, різними настоями. Та за кілька тижнів його не стало. Після поминок, коли в хаті залишилися тільки свої, Ничипір сказав: „Я почекаю тебе, доню, на вулиці, доки речі збереш".

Але Дуня не повернулася до батька. Разом зі свекрухою вели господарство. Тим часом почалася колективізація – спочатку забрали худобу, потім землю, інвентар, а згодом і хутори ліквідували... Дуня переїхала до родичів свекрухи, де їм дали малесеньку кімнатку. Пішла працювати в городню бригаду. Там запримітив її Остап: то води піднесе, то бур'ян за неї винесе, а то просто довго дивиться на тендітну вдову, яка в свої двадцять схожа на дівчинку.

– Виходь, дочко, за Остапа, – порадила Василева мама. У них з Остапом народилося шестеро синів, які допомагала виховувати Дуні її перша свекруха. У Дуні доживала вона останні роки життя.

Хоч і скрутним було колгоспне життя, але плекали надію: виростуть сини, стануть до праці, одружаться...

Але прийшла війна. Чоловіка і синів мобілізували до війська. Листи від них приходили не часто. Євдокія працювала в колгоспі на трудодні, спала в холодній хаті, не доїдала, не досипала, чекаючи на своїх синочків. Перша „похоронка" прийшла на Миколу – третього сина, через тиждень відразу дві – на чоловіка Остапа і старшого Федора, а потім – на Семена та Андрія. В день, коли оголосили, що війна скінчилася, Євдокія отримала листа від Сашка і „похоронку" на Микиту. Євдокія не знала, що в далекому Берліні за два дні до перемоги, загинув і Сашко – її остання надія. Здавалося, жінка виплакала всі сльози за довге страждення життя, в якому було стільки смертей, а їй було всього 45, вік, коли жінка приваблива своєю мудрістю, досвідом, зовнішню.

Євдокії хотілося, щоб її життя скінчилося тепер, але доля відміряла їй ще довгих п'ятдесят років. І була в її цьому життті маленька чужа дівчинка, якій віддала бабця Дуня все добро власної душі і серця, яку зростила з дитинства і до юності, яку не давала ображати нікому, навіть рідній матері, якій розповіла про своє сумне життя за кілька днів до смерти.

Світлана Ґлаз,
Київська область

СПОРТ

Бокс

Володимир Кличко на плечах свого брата Віталія після перемоги над Реєм Мерсером.

АТЛАНТИК СИТІ, Н. Дж. – Володимир Кличко 29 червня переміг у поєдинку за звання чемпіона світу за версією „WBO“, який проходив в Атлантик-Ситі, американця Рея Мерсера технічним нокавтом у 6-му равнді, зробив ще один крок до свого визнання в Америці, де в переважній більшості і стають великими чемпіонами.

Його щиро вітала публіка. Він вивчив англійську, щоб спілкуватися з журналістами, що й продемонстрував після поєдинку. Більше того, він зробив майже неможливе, примусивши американських глядачів вболівати не за американця Мерсера, а за нього. Протягом всього бою з залі були чутно лише: „Кличко! Кличко!“

Вершиною поєдинку став 6-ий равнд, коли було помітно, що Мерсер втомився і навряд чи витримає всі 12 равндів. Пожалів Мерсера і суддя, який після серії ударів Володимира Кличка, після яких , здавалося, американець впаде, припинив бій, віддавши перемогу українцеві. У залі було чимало представників української діяспори, які прийшли підтримати Володимира. Велика частина арени була в синьо-жовтих прапорах. А після перемоги український стяг замайорів і в руках Володимира Кличка.

Чемпіон світу Володимир Кличко (ліворуч) і Рей Мерсер із Міс Юніверсум Оксаною Федоровою (ліворуч) і Міс США Шаунті Гінтон.
Фото УНІАН

Чемпіонат світу з футболу

Бразилія – п'ятиразовий чемпіон світу

ЙОКОГАМА, Японія. – Два ґолі Рональдо у фінальній грі чемпіонату світу Німеччина – Бразилія стали вирішальними при визначенні переможця: вп'яте у своїй історії золоту чашу отримали бразилійці.

Кожну з обох половин німецькі футболісти розпочинали дуже жваво, але їх вистачало лише на перші 15 хвилин, в подальшому перевага переходила до бразилійців.

І якщо у першій половині кращий воротар світу Олівер Кан зумів зберегти свої ворота „сухими“, то у другій 45-хвилинці йому двічі довелося виймати м'яч з сітки після ударів Рональдо.

Через 8 років після феєрії у США Бразилія зуміла повернути чемпіонську Чашу до своєї країни. Рональдо став з вісьмома ґолями кращим бомбардиром чемпіонату.

На грі в Йокогамі був присутній канцлер Німеччини Гергард Шредер. Вартий уваги той факт, що на чемпіонатах світу обидві команди не зустрічалися ще жодного разу. Для Німеччини це четвертий невдалий фінал чемпіонату світу, а для бразилійців драматично закінчувалися матчі за „золото“ лише двічі.

Нагороди переможцям вручили президент ФІФА Зеп Блатер, Франц Бакенбауер та Пеле. Король футболу встиг обійняти кожного з команди чемпіонів.

Наступний чемпіонат світу відбудеться в 2006 році в Німеччині.

* * *

Збірна Південної Кореї в грі за третє місце зазнала поразки від команди Туреччини з рахунком 2:3. Вже початок гри дав тривожні сиґнали для захисту збірної Кореї, коли капітан турків Гакан Шукюр точним ударом в кут воріт відкрив рахунок 1:0. Голь Шукюра став найшвидшим в історії чемпіонатів світу він був забитий на 11-ій секунді. Попередній результат, датований 1962 роком, – 15-та секунда. Корейці відігралися доволі швидко. Лі Йор Єна, виконуючи карний удар, закрутив м'яч, який трохи зачепив стійку, але влучив у ворота – 1:1. Через 20 хвилин Ільхан забив і переможний м'яч для своєї команди.

* * *

Німецький воротар Олівер Кан отримає нагороду імені Лева Яшина, яка вручається кращому воротареві чемпіонату світу. Технічний комітет ФІФА назвав німецького воротаря кращим на нинішньому турнірі. Дійшовши разом з своєю збірною до фіналу, Кан пропустив на чемпіонаті лише один голь, який забив нападник збірної Ірляндії Робі Кін. Нагорода імені Яшина вручається на чемпіонаті світу втретє. У 1994 році її здобув бельгієць Мішель Прюдом, а через чотири роки – чемпіон світу Фабьєн Бартез.

Сучасне п'ятиборство

Чоловіча збірна України 28 червня здобула бронзові нагороди на чемпіонаті Европи з сучасного п'ятиборства, який відбувся в Усті-над-Лабою. Єдину свою нагороду українці вибороли в естафеті. Чемпіонами стали литовці.

Велоспорт

6 липня в Люксембурзі розпочнеться один з найбільших перегонів сезону – „Tour de France“, що завершиться у Парижі 28 липня. Боротися за перемогу буде і представник України - Сергій Гончар із „Фаса Бортоло“.

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу: **680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.**

scope travel inc

1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040
973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903
www.scopetravel.com info@scopetravel.com

2002
TOURS TO UKRAINE
Guaranteed departures

WESTERN UKRAINE

from **$2600** air/land
Jun 28 - Jul 14, 2002
17 Day All-inclusive Tours
Kyiv, Lviv, Yaremche, Chernivtsi, Prague.

ПАТРІЯРШИЙ СОБОР УГКЦ

from **$1850** air/land
Jun 28 - Jul 12, 2002
15 Day All-inclusive Tours
Lviv (12), Prague (3).

INDEPENDENCE TOUR

$2500 air/land
Aug 09 – 25, 2002
17 Day All-Inclusive Tour
Kyiv, Lviv, Yaremche, Chemivtsi, Kyiv
Optional: in lieu of Yaremche/Chernivtsi you may extend your Lviv stay to 8 days.

MEDICAL CONGRESS

СФУЛТ

Special:
Kyiv Independence Day Festivities

TOUR A $3100
Aug 9 – 25, 2002
Lviv (7), Luhansk (5),Kyiv (3)

TOUR B $2500
Aug 16 – 25, 2002
Luhansk (5), Kyiv (3)

MINI UKRAINE A

$1690 air/land
Aug 21 – Sep 01, 2002
11 Day Tour
Kyiv (2), Lviv (6), Budapest (1)

NEW

MINI UKRAINE B

$1590 air/land
Sep 06 – Sep 17, 2002
11 Day Tour
Kyiv (2), Lviv (6), Budapest (1)

ПЛАСТ ЮМПЗ

TOUR A **Aug 6 – 25, 2002** *20 days* **$2350**
Kyiv, Kaniv, Cherkasy, Cheheryn, Subotiv, Vinnitsia, Kamianets Podilskyj, Chernivtsi, Kolomyja, Yaremche, Lviv. All inclusive bus tour.
Кредит пластунам, які беруть участь у ЮМПЗ 17-24 серпня $100
Провідник тури А і В: пл. сен. Олена Карпинич.

TOUR B **Aug 6 – 25, 2002** *20 days* **$1350**
Ціна включає: переліт із групою А і дво-денна туристична програма у Києві, відїзд до Львова на дво-тиждневу програму ЮМПЗ 10-24 серпня, побут у Львові від 24-25 серпня та поворот до США із групою А. Віза включена.
Додатково: оплата за дво-тиждневий побут на ЮМПЗ $200.

СЛІДАМИ РОКСОЛЯНИ

$2450 air/land
Sep 20 - Oct 8 All-inclusive **19 Day** Tour
Turkey: Istanbul, Ancara, Cappadocia, Antalya, Pamukkale, Izmir, Canakkale, Istanbul
Escort Xina Sharko
Guaranteed departure. Space limited.

MINI HERITAGE TOUR

$1900 air/land
Oct 10 – 18, 2002 All-inclusive
9 Day Escorted Tour
Kharkiv (3), Poltava 1) Kyiv (3)!
Plus: Kaniv, Lubny-Mhar Monastery, Reshetylivka
Escort: Dr. Volodymyr Karpinich

NEW

A HERITAGE ENRICHMENT TOUR with ARCHBISHOP ANTONY

70th Anniversary Famine Memorial - Ukrainian Orthodox Church of USA

NEW

October 10- 27, 2002 *19 days* **$2650**
All Inclusive via Austrian Airlines from JFK
Kharkiv, Poltava, Kyiv, Rivne, Lutsk, Lviv, Frankivsk, Kolomyja, Chemivtsi, Temopil.
Escorted from New York by Dr. Volodymyr Karpinich

2 - 3 months Airfares shoulder season May - Jun/Aug – Sep. *Tax not included. For high season rates call or e-mail.*

Buffalo/Kyiv	$630	Miami/Kyiv	$665	New York/Krakiw	$530	Poenix/Kyiv	$825
Chicago/Kyiv	$685	New York/Budapest	$420	New York/Odesa	$650	Pittsburgh/Kyiv	$630
Cleveland/Kyiv	$620	NYC/Dnipropetrovsk	$700	New York/Lviv	$650	Seattle/Kyiv	$785
Detroit/Kyiv	$685	New-York/Kyiv	$580	New York/Prague	$500	Tampa/Kyiv	$665
Los Angeles/Kyiv	$800	New York/Kharkiv	$700	NewYork/Warsaw	$500	Washington/Kyiv	$600

Українська Федеральна Кредитова Кооператива
“САМОПОМІЧ”
Філядельфія - Скрантон - Трентон

ПОЗИЧКИ на НОВІ і ВЖИВАНІ АВТА!

NEW CAR LOAN SPECIALS starting at **4.99% APR**

USED CAR LOAN SPECIALS starting at **5.99% APR**

NEW 0% DOWN - TERMS: 36 months/4.99% APR, 48 months/5.49% APR, 60 months/5.99% APR
USED **(no more than 2 years old) 20% down – Term: 48 months**
FIXED RATE LIMITED TIME OFFER CONTACT US FOR DETAILS

UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION
Philadelphia - Scranton - Trenton
1-888-POLTAVA -- ukrcreditunionphila.com

• ПРАЦЯ •

KOZAK CONSTRUCTION CO

Різні види ремонтів: паркети, кафлі, „sheetrock", малювання.

Tel. (201) 437-3227

Шукаємо мужчину по догляду за хворим мужчиною з проживанням. Мусить мати досвід і добрі рекомендації. Північне Н. Дж.
Тел. (973) 761-6902,
пополудні або вечером

• РОЗШУКИ •

Шпіляк Олександра Михайлівна (дружина Степана Шпіляка) розшукує родину **ШПІЛЯКА ВАСИЛЯ ЮРКОВИЧА (1917р. Польща)**, Ряшів, Ярославський р-н, с. Ветлін. Писати на адресу: Україна, 48701, м. Борщів, вул. В. Великого 12, кв. 36, Тернопільська обл.

• НА ПРОДАЖ •

Продається українська м'ясарня
з цілим обладнанням,
в добрій околиці Кліфтону, Н. Дж.

Тел. (201) 376-0966

• РІЗНЕ •

Швидко та якісно набираю англійською, українською та російською мовами, редагую тексти українською та російською мовами. Тел.: **(780) 437-4762**
e-mail:nadiya40a@yahoo.com

• ЗНАЙОМСТВА •

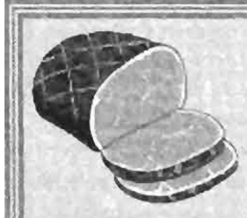
Американка, українського походження, синьоока брюнетка, 49, з вищою освітою, хоче познайомитися з енергічним, освіченим американцем українського походження (50-67 р.) для серйозних відносин.
Тел.: **(214) 343-3183**

SPUTNIK GLOBAL TELECOM
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НЕЗАЛЕЖНА АГЕНЦІЯ
ПРОДОВЖУЄ

DIAL ALL DAY FOR THE UNA!

Підтримуйте пресовий фонд The Ukrainian Weekly. Кожна ваша телефонна розмова через „Sputnik" дасть дотації на пресовий фонд. Надзвичайно дешеві місцеві і міжнародні ціни на приватні і бізнесові розмови. Без місячних оплат, без обмежень, без контрактів.

За інформаціями телефонуйте безкоштовно:
1-888-900-8543 або **(847) 298-5900**
ГОВОРИМО ПО- УКРАЇНСЬКИ

ЙОСИФ КУПЧАК

в л а с н и к

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні европейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

0.59 за фунт

DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіяквитки в Україну та з України, зробити візи до України. До вибору 99 взірців хусток!
Телефонні картки: **100 хв. розмови із Україною за $10**

NEWARK, NJ
688 Sanford Ave
Tel.: 973-373-8783
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel. 973-916-1543

PHILADELPHIA
1801 Cottman Ave
Tel. 215-728-6040

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!
ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ —
ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Міст - це завжди надійно!
Доля посміхається ВАМ!
Зробіть десять замовлень через будь-якого представника корпорації Міст протягом поточного року- з 1 березня до 31 грудня і ви стаєте учасником
супер-лотереї
корпорації Міст-
Міст-Фортуна,
Головний приз -
10.000 доларів готівкою.
МІСТ-ФОРТУНА
$10,000.00
ГОТІВКОЮ
MoneyGram
А також телевізори, відеомагнітофони, ДВД та інші коштовні нагороди,
Корпорація МІСТ -
МІСТ MEEST
вибір тих, хто добре рахує свої гроші!
Грошові перекази в Україну та по цілому світі за декілька хвилин.
Тільки ми доставляємо гроші безпосередньо до рук адресата
ПАЧКИ
в Україну, Росію, країни СНД та по всій Східній Європі
Щоденна висилка контейнерів
Щохвилинний комп'ютерний контроль за виконанням Вашого замовлення
Підбираємо пачки з дому
РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:
MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Road
Toronto,ON M8Z 2X3
Tel.:(416)236-2032
MEEST-AMERICA
609 Commerce Rd.
Linden NJ 07036
Tel (908) 474-1100
MEEST KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.:(773) 489-9225
MEEST-CALIFORNIA
500 E.Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.:(818)547-4910
MEEST-ALBERTA
10834-97 Street
Edmonton, AB T5H 3M3
Tel (780) 424-1777
За аґентом у вашій місцевості дзвоніть безкоштовно 1-800-361-7345

У світлу пам'ять Зенки Матійчук-Мосійчук

Минув сороковий день відтоді, як відійшла у вічність Зенка Матійчук-Мосійчук. Вона ще збиралася кинути самотнє життя в Бафало і переїхати до сина або до Сльовсбурґу, де сестри-василіянки провадять гуртожиток для старших осіб, але не стало часу на ці пляни.

Життя її не було легким. Вже в дитячому віці залишилася круглою сиротою, і хоча мала добрих опікунів, насамперед Северина і Марію Левицьких („Сірого Лева" і його дружину), а опісля Михайла і Меланію Кравцевих, та все ж бракувало їй материнської любови та батьківської опіки.

До гімназії Сестер-Василіянок у Львові Зенка прийшла до четвертої кляси гуманістичного типу, де я вже була в четвертій клясі клясичного типу. Деякі предмети ми вивчали спільно. Ще в гімназії вона вступила в ряди ОУН і, продовжуючи студії у Львівському університеті, включилася в організоване життя українського студентства. Хворіла на туберкульозу і, хоч фізичною поставою тендітна, знаходила час на всі обов'язки, мабуть, коштом свого здоров'я.

Весною 1939 року відбувся у Львові голосний конґрес української студентської молоді. Польська поліція арештувала багатьох студентів, між ними також і Зенку, але вже 1 вересня 1939 року почалася Друга світова війна, і вони вийшли на волю. До Львова приходить Червона армія, а з нею – загони НКВД, які весною 1940 року арештували Зенку.

12 вересня 1940 року енкаведист кидає мене, нову арештантку, до камери ч. 46. І раптом я чую: „Любцю, і ти тут?". Зенка познайомила мене з тюремними правилами і конспіративною поведінкою. І так кожного новоприбулого вона навчала, впроваджувала в тюремне життя, допомагала побитим на допитах.

По чотирьох місяцях спільного побуту Зенку перевезли до тюрми на Бриґідки, де вона перебувала в тюремній шпитальці, бо туберкульоза за тих обставин дуже посилилась. Після 22 червня 1941 року у всіх тюрмах почалися поспішні розстріли українських в'язнів. Кат викликав зі шпитальки на розстріл, але німці були вже біля в'язниці, і залога НКВД мусіла поспішно тікати.

У Львові її обранцем став Дмитро Мирон, який був тоді крайовим провідником ОУН. Вінчання відбулося у церкві св. Юра, а весільна гостина – в гостинній хаті Кравцевих. Виконуючи завдання ОУН, Дмитро загинув на вулиці Києва від кулі гестапівця. Це сталося 25 липня 1942 року.

Перед другим приходом Червоної армії багато українських родин, які не хотіли вдруге зустрічати більшовиків, виїздили на захід. Я зустріла Зенку в українському таборі біженців в Австрії. Вона вже була одружена з д-ром Іваном Мосійчуком, мала солідну опіку. Народила сина. Тоді наші дороги розійшлися: я з ріднею еміґрувала до Сполучених Штатів Америки, а Зенка виїхала до Тунісу, де африканський клімат допоміг вилікувати недугу. Після шести років вона з чоловіком і сином приїхала до Америки. Оселилася в Бафало, де включилася в громадське життя, багато часу присвячувала сумівській молоді. Ми разом організовували з'їзд колишніх учениць- василіянок у Львові. Син став лікарем, з'явилися два внуки. У 1979 році відійшов у вічність чоловік, і Зенка залишилася сама.

У 1990-их роках, після проголошення державної самостійности України, вона посилала пакунки і гроші в Україну для родини Дмитра Мирона, щедро підтримувала колишніх в'язнів з процесу 59-ти в Україні, з деякими з яких перебувала в тюрмі на Замарстинові.

Люба Комар-Прокоп

У світлу пам'ять Зені Матійчук-Мосійчук склали пожертви на допомогу колишнім політичним в'язням з процесу 59-ти її товаришки: Ганна Ковалюк-Лятишевська – 1 тис. дол, Зонка Антонів-Соколишин, Дарка Коверко-Конюх, Марта Грицай - Сидір, Оля Лоза-Филипович, Дарка Сидір-Питляр, Дада Шухевич-Ломницька, Люба Комар-Прокоп – 265 долярів.

СЕРЕДОВИЩЕ УГВР І ПОЛІТИЧНА РАДА ОУНз

ділиться сумною вісткою з членами та українським громадянством, що у понеділок, 24 червня 2002 р. в Монреалю, після важкої і тривалої недуги, на 84 році багатотрудивого життя перенісся у Божу вічність

бл. п.

д-р РОМАН ОЛІЙНИК-РАХМАННИЙ

Член ОУН, член Похідних Груп, редактор Української Пресової Служби ЗП УГВР у Мюнхені, у 1946–1947 рр., як її представник у Голляндії поширював інформації про визвольну боротьбу в Україні на сторінках голляндської, бельгійської, французької та швайцарської преси, довголітній член редакційної колегії журнала „Сучасність", видатний політичний діяч, журналіст-публіцист, автор низки праць.

Дружині Надії, дочці Марті-Дарії, синові Олександру, онукам і братові Степанові висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Поминальне Богослуження за спокій душ

св. п. Дарії, Володимира, Юрія та Ігоря

СТАРОСОЛЬСЬКИХ

буде відправлено

в п'ятницю, 26 липня 2002 р. о год., 6-ій вечора

в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

Родина

Ділимося болючою вісткою з приятелями і знайомими, що 29 червня 2002 р., відійшла від нас у вічність

бл. п.
ІРЕНА з ГАЄЦЬКИХ ДОРОЖИНСЬКА

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 2 липня 2002 р., в похоронному заведенні T. Quinn & Son's, Astoria, N Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 3 липня 2002 р., в церкві Чесного Хреста в Асторії і на цвинтарі Gate of Heaven.

Залишені в смутку:

донька – НАДІЯ ОПУШИНСЬКА з чоловіком ФРАНКОМ
братова – ОЛЬГА ГАЄЦЬКА
рідня – АННА ДЕМЧУК
– ЛЮБОМИР ДЕМЧУК
– ЗОРЯНА ДЕМЧУК-СПІС з чоловіком МИХАЙЛОМ і донею ЛАРИСОЮ
та ближча і дальша родина в Америці і Україні

Вічна їй пам'ять!

Про молитви за спокій душі Покійної просить родина.

У глибокому смутку повідомляємо приятелів та знайомих, що 1 липня 2002 р. по тяжкій недузі, відійшов у вічність на 78-му році життя найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
ВОЛОДИМИР МЕДУХА

нар. в селі Лебедин, Черкаської області

Активний член патріярхального руху, основоположник української професійної футбольної ланки „Тризуб", постійний член Товариства Українських Інженерів та довголітній працівник щадниці „Тризуб" у Філядельфії, Па.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА будуть відправлені у вівторок, 9 липня 2002 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Dinan Funeral Home, 1923 Springarden St. (between 19–20th Streets), Philadelphia, PA.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у середу, 10 липня 2002 р., о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Миколая при 24th St. and Girard Avenue, Philadelphia, PA, а відтак на український цвинтар св. Марії, Fox Chase, Philadelphia, PA.

Залишені в смутку:

дружина – ІРЕНА
доньказ – МАРІЯ МІЗАК
син – АНДРІЙ
внуки – РОМАН і ПАВЛО МІЗАКИ

Замість квітів просимо складати пожертви на видавничий Фонд Історії Української Греко-Католицької Церкви, автор о. д-р Дмитро Блажейовський (Рим).
Please forward checks to. V. Rev. D. Blazejowskyj, c/o Meducha Family, 809 N. 24th St., Philadelphia, PA 19130.

бл. п.
ОЛЬГА ДЕНИСЕНКО

Спи дорога подруго наших юних років міста Кременчука, школи, театру ім. Тобілевича, де ми обидві співали в капелі.

Ольга Ґаховська

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА США і КАНАДИ ділиться сумною вісткою зі своїм членством, друзями по зброї та українською громадою, що 24 червня 2002 р. відійшов у вічність

бл. п.
д-р РОМАН ОЛІЙНИК – „РАХМАННИЙ"

нар. 26 грудня 1918 р.

колишній активний член, згодом почесний член Об'єднання кол. Вояків УПА. Редактор Української Пресової Інформації, довголітній редактор „Гомону України", член редколегії різних журналів, працівник Канадського Міжнародного Радіо, палкий український патріот.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 28 червня 2002 р. в церкві св. Василія Великого в Ляшін (Канада).
Тлінні останки спочили на цвинтарі Notre-Dame-des-Neiges (Mount Royal).

Дружині НАДІ ХМАРІ-ОЛІЙНИК, дочці МАРІЇ з чоловіком МАРСЕЛЛО ОРЛАНДІ й сином ОЛЕКСАНДРОМ, племінниці ГАЛИНІ ОЛІЙНИК, братові СТЕФАНОВІ та дальшій родині в Канаді, США і в Україні висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 29 червня, 2002 р., відійшов у вічність на 91 році життя наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.
СТЕФАН БОГДАНОВИЧ

нар. в Тернополі, Україна

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА відбулися в четвер, 4 липня о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Петра Яреми у Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 5 липня 2002 р., о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

У глибокому смутку залишилися:

син – ЛЮБОМИР
доньказ – МОТРІЯ з чоловіком МАНОЛЬО
син – АНАТОЛЬ з дружиною АНТОНІНОЮ
син – РОМАН з дружиною ЕВОЮ
внуки – ЗІРКА, СОНЯ з чоловіком АЛЬБЕРТОМ, СТЕФАН, НАТАЛКА, РОМАН, ТАТЯНА, АЛЕКСАНДЕР, МИКОЛА, ГРИГОРІЙ, ЛАРИСА і ЮРІЙ
сестра – ОЛЬГА ГРОМИК з родиною

Вічна Йому пам'ять!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

бл. п.

ІРЕНИ МОЦЮК

з дому ҐРОХ

Свята Літургія буде відслужена в суботу, 13 липня 2002 р., о год. 9-ій ранку, в церкві св. Михаїла, 21 Shannard Place, Yonkers, NY, як також в українській католицькій церкві у Варшаві і в монастирі отців Василіян в Ґлен Кові, Н. Й.

Про молитви за упокій душі покійної ІРЕНИ просять:

муж – ЯРОСЛАВ
дочки – ДАРКА з мужем ІГОРЕМ і донечкою АНАСТАЗІЄЮ
– НАТАЛКА з мужем ДАВИДОМ і дітьми ДІЯНОЮ і МИКОЛОЮ
сестра – ГАНЯ з мужем ЛЮБОМИРОМ і синами ВЛОДКОМ і ПЕТРОМ та їхніми родинами.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 27 червня 2002 р., на 53 -му році життя помер у Трентоні, Н. Дж.

СВ. П.

ПЕТРО МАКСИМОВИЧ СКОРУПСЬКИЙ

ЗАУПОКІЙНІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю 5 липня 2002 р. о год. 9:30 ранку в похоронному заведенні Кошика, 990 Broad St., а тлінні останки будуть поховані на церковному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Залишені у глибоку смутку:

мати – БРОНИСЛАВА
сестра – НАТАЛІЯ з родиною

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що у неділю, 30 червня 2002 р,. після тяжкої недуги на 74 році життя відійшла у вічність дорога і люба
ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, БАБУСЯ і ТІТКА

бл. п.

ОЛЬГА МАКСИМІВНА ГУРСЬКА

з дому КРИВОРУЧКО

нар. 1929 року на Волині, Україна

ПАНАХИДА відбудеться у п'ятницю, 5 липня 2002 р., о 6-ій год. вечора в церкві св. Покрови у Філядельфії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у суботу, 6 липня 2002 р., о 9-ій год. ранку в церкві св. Покрови у Філядельфії, а після на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

у глибокому смутку:

чоловік – ПЕТРО
син – ПАВЛО з дружиною АННОЮ та дітьми ОЛЕНКОЮ і МАТВІЙКОМ
дочки – ГАЛЯ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ та дітьми НІНОЮ і ПАВЛУСЕМ
– НАТАЛЯ з чоловіком ВІКТОРОМ
брати – ЛЕОНІД з дочкою ДІЯНОЮ і зятем ЕРВИНОМ
– ЄВГЕН з дружиною УЛЯНОЮ та дітьми НАТАЛЕЮ, ІГОРЕМ і ЮРЧИКОМ
– АНАТОЛІЙ з дружиною ЛЕСЕЮ
племінник – МАРКО з дружиною ДЖЕНИФЕР та дітьми КАЛИНОЮ, МАКСИМОМ і ЯКОВОМ
племінниця – ЛЕСЯ
ближча і дальша родина у США, Канаді та Україні

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 27 червня 2002 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність в Лос Анджелесі наш найдорожчий СИН

бл. п.

АРКАДІЙ (Ако) САЛАМАХА

нар. 28 вересня 1962 р. у Нью-Йорку.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА відбудуться в п'ятницю, 5 липня 2002 р. від год. 7 до 9 вечора, в похоронному заведенні „Литвин і Литвин" в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 6 липня 2002 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а відтак на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У невимовному горі і смутку залишилися:

батьки – ЯРОСЛАВА (РЕНТА) і ЄВГЕН
сестра – ТАЯ з чоловіком БІНІ
тета і вуйко – СЛАВА і ОРЕСТ ЗАГАЙКЕВИЧІ
кузини – ТАРАС і КРІСТЕН ЗАГАЙКЕВИЧІ
– ОРИСЯ і ДРУ ҐАТТУСО з родиною
– УЛЯНА ЗАГАЙКЕВИЧ
– БОГДАН ЗАГАЙКЕВИЧ
– ЛЯРИСА САЛАМАХА
– ХРИСТИНА і ДАН БІСАНТ з родиною
ближча і дальша родина у США, Канаді, Україні і Польщі, як також численний круг друзів.

Вічна йому пам'ять!

Замість квітів на могилу покійного АКА просимо складати датки на:
Litopys UPA, P.O. Box 97, Station C, Toronto, ON M6J 3M7, Canada.

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 14 червня 2002 р., проживши 78 років, упокоїлася в Бозі наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, і БАБУНЯ

СВ. П.

ЗЕНОВІЯ з ДЕРБАВЧУКІВ САВЧИН

Горем прибиті:

муж – ЕВГЕН
дочки – ЛІДА і РОМАНА з родинами
сини – ЮРІЙ, БОГДАН і АНДРІЙ з родинами

Вічна їй пам'ять!

В ДРУГУ, НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої найдорожчої і ніколи незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ, СЕСТРИ і БАБУНІ

СВ. П.

ЗЕНОВІЇ НИКИФОРУК

з дому РИБЧУК

яка відійшла у вічність 14 липня 2000 р.

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ та ПАНАХИДИ в:

Римі, в катедрі св. Софії;
в церкві ссв. Сергія і Вакха;
Лондоні, в катедральному храмі;
Нью-Йорку, в церкві св. Юра;
Ґлен Кові, Н.Й., в каплиці монастиря оо. Василіян;
Торонто, в церкві св. о. Миколая;
Кергонксоні, Н.Й., в церкві Пресвятої Трійці;
Львові, в соборі св. Юра;
Івано-Франківську, в катедральному храмі;
Городенці, в церкві Успення Пресвятої Богородиці;
в церкві св. о. Миколая;
Жидачеві, в церкві св. Вознесіння.

За вічний спокій душі незабутньої для нас Зенови́ї
просить про Ваші молитви

РОДИНА.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*